

**UCHWAŁA NR XXXVI/184/2026
RADY GMINY CEKÓW-KOLONIA**

z dnia 8 stycznia 2026 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025r., poz.1153 ze zm.) oraz art.4¹ ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023r, poz. 2151) a także art.10 ust.2 ustawy z dnia 29 września 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023r., poz. 1939) Rada Gminy Ceków-Kolonia uchwala co następuje:

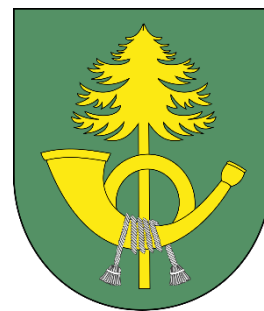
§ 1. Uchwala się Gminnym Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 w brzmieniu stanowiącym załącznik 1 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ceków-Kolonia

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Ceków-Kolonia

Józef Majewski

GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
GMINY CEKÓW-KOLONIA
NA LATA 2026-2029

2025

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
I. UWARUNKOWANIA PRAWNE PROGRAMU.....	6
II. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE	7
III. DIAGNOZA PROBLEMU UZALEŻNIEŃ W GMINIE	9
1. SIĘGANIE PO ALKOHOL I NARKOTYKI ORAZ UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ ORAZ W ŚRODOWISKU RODZINNYM	9
2. PROBLEMY ALKOHOLIZMU, NARKOMANII I UZALEŻNIEŃ BEHAWIORALNYCH W ŚRODOWISKU LOKALNYM	11
3. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, NARKOMANII, UZALEŻNIEŃ BEHAWIORALNYCH ORAZ INTEGRACJA SPOŁECZNA OSÓB UZALEŻNIONYCH.....	26
4. ALKOHOL I NARKOTYKI JAKO ŹRÓDŁO PRZEMOCY I KONFLIKTÓW Z PRAWEM	35
5. ANALIZA SWOT	37
IV. CELE I DZIAŁANIA	39
V. ODBIORCY PROGRAMU	45
VI. WDRAŻANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ Z REALIZACJI PROGRAMU	46
1. REALIZATORZY I PARTNERZY W REALIZACJI PROGRAMU	46
2. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.....	47
3. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU	49
4. MONITORING I OCENA REALIZACJI PROGRAMU	50
VII. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	50
SPIS TABEL I WYKRESÓW	52

WPROWADZENIE

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) szacuje, że na świecie ok. 400 mln osób żyje z zaburzeniami związanymi z używaniem alkoholu, natomiast 209 mln osób jest uzależnionych od alkoholu. Z kolei europejskie badania ESPAD opublikowane w 2024 r. pokazują, że alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej.

Z analizy światowych badań naukowych przeprowadzonej przez Zakład Badań nad Alkoholizmem i Toksykomaniami Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie wynika, że najskuteczniejszą strategią pozwalającą na kształtowanie spożycia alkoholu jest kombinacja wykorzystania różnych instrumentów jak: ograniczenie dostępności fizycznej, ekonomicznej, kontrola wieku, powyżej którego można kupić alkohol, kontrola trzeźwości kierowców, ograniczenie reklamy i marketingu oraz narodowe programy profilaktyczne i edukacyjne. Jako szczególnie efektywne spośród wymienionych postrzegane jest ograniczenie punktów sprzedaży, ponieważ dowiedziono, że ich zagęszczenie wiąże się z wielkością spożycia i wskaźnikami dotyczącymi przypadków uszkodzeń ciała, przestępstw z użyciem przemocy i wypadków drogowych, w których obecny jest alkohol.

Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii jest dokumentem polityki społecznej i zdrowia publicznego służącym realizacji działań na rzecz poprawy zdrowia, profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i osobistych danej społeczności, wynikających z używania alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych.

Program łączy zadania z obszaru problematyki uzależnień, służące realizacji Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2026 w zakresie celu operacyjnego Profilaktyka uzależnień, wdrażane na podstawie przepisów różnych aktów prawnych, w szczególności ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi obejmują w szczególności:

- ☐ zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;

- ❑ udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- ❑ prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- ❑ wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- ❑ podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- ❑ wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Z kolei zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych gminy należą:

- ❑ zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- ❑ udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- ❑ prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- ❑ wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- ❑ pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie

ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Program obejmuje profilaktykę w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz profilaktykę w zakresie uzależnień behawioralnych, uwzględniając współczesną wiedzę na temat nowoczesnych metod pracy w tym obszarze, a także określa zakres podejmowania ewentualnych działań interwencyjnych.

Mimo iż wymienione rodzaje uzależnień mają podobny mechanizm w postaci czynników ryzyka, przebiegu uzależnienia i profilaktyki, możliwości ich diagnozy zasadniczo się różnią. Alkohol jest substancją legalnie dostępną, a poprzez to jego używanie jest wiarygodnie zdiagnozowane w oficjalnych badaniach statystycznych. Używanie narkotyków jako substancji nielegalnej jest niemożliwe do zweryfikowania w oparciu o dane sprzedażowe, a jedynie na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów leczniczych, instytucji pomocowych i ogólnych badań naukowych. Z kolei uzależnienia behawioralne są diagnozowane wyłącznie o deklaracje i opinie uczestników badań.

Niniejszy program został przygotowany w Urzędzie Gminy Ceków-Kolonia. Składa się z kilku części.

W pierwszej zostały przedstawione podstawy prawne tworzenia programu. Druga i trzecia część programu obejmują informacje ogólne na temat gminy oraz diagnozę problemu uzależnień w gminie, która została przygotowana w oparciu o analizę ankiet skierowanych do przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek oświatowych oraz mieszkańców gminy, w tym reprezentantów samorządu lokalnego, oraz na podstawie danych pozyskanych od podmiotów działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców.

Czwarta część programu, obejmująca przygotowany w formie zestawień tabelarycznych harmonogram, wyznacza cele i niezbędne do podjęcia działania, wskazując także czas ich wdrożenia oraz mierniki monitoringowe do oceny ich realizacji.

Piąta i szósta część programu zawierają informacje na temat odbiorców programu oraz sposobu jego wdrażania i dokonywania sprawozdawczości, w tym informacje dotyczące realizatorów programu i partnerów w jego realizacji, sposobu finansowania i przewidywanych efektów realizacji dokumentu oraz prowadzenia

jego monitoringu i oceny przy wykorzystaniu przygotowanego w części czwartej dokumentu zestawu mierników monitoringowych.

Ostatnia część programu obejmuje informacje na temat zasad wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Dokument stanowi najlepiej dostosowaną do warunków lokalnych odpowiedź na problemy związane ze spożywaniem alkoholu i zażywaniem narkotyków oraz na uzależnienia behawioralne, z uwzględnieniem środowiskowej specyfiki. Zadania w nim zawarte oraz sposoby ich realizacji są dostosowane do lokalnych potrzeb i możliwości prowadzenia określonych form pracy, w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

I. UWARUNKOWANIA PRAWNE PROGRAMU

Obowiązek opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Ceków-Kolonia na lata 2026-2029 wynika z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z art. 10 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomani, które przewidują realizację zadań własnych gminy w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu oraz przeciwdziałania narkomanii w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Program stanowi część Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ceków-Kolonia na lata 2018-2030 i uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2026. Elementem Programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Niniejszy Program pozostaje w zgodności ze Strategią Rozwoju Gminy Ceków-Kolonia oraz z Wojewódzkim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2022-2026, a na jego realizację mają również wpływ m.in. następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawa z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- ustawa z dnia 18 marca 1985 r. o państwowej inspekcji sanitarnej,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.

II. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE

Gmina Ceków-Kolonia jest gminą wiejską, położoną w województwie wielkopolskim, w powiecie kaliskim. Sąsiaduje z gminami: Koźminek, Lisków, Mycielin, Opatówek, Żelazków (w granicach powiatu kaliskiego), oraz gminami Kawęczyn i Malanów w powiecie tureckim. Pod względem fizycznogeograficznym gmina leży na Wysoczyźnie Kaliskiej w dolinie rzeki Swędrni i Żabianki. Z uwagi na dużą lesistość oraz różnorodne zbiorowiska roślin, torfowiska, bagna z ciekawą florą i fauną gmina ma znaczne walory krajobrazowe.

Gmina zajmuje powierzchnię 88,3 km². W jej skład wchodzi następujące sołectwa: Beznatka, Ceków, Ceków-Kolonia, Gostynie, Kamień, Kosmów, Kosmów-Kolonia, Kuźnica, Morawin, Nowa Plevnia, Nowe Prażuchy, Plevnia, Podzborów, Przedzeń, Przespolew Kościelny, Przespolew Pański, Stare Prażuchy i Szadek. Siedziba gminy znajduje się w Cekowie-Kolonii położonej nieco ponad 20 km od Kalisza, 45 km od Konina, 90 km od Łodzi oraz 130 km od stolicy województwa – Poznania. Przez teren gminy przebiega droga wojewódzka nr 470 Kalisz – Kościelec. Jej system komunikacyjny uzupełniają sieci dróg powiatowych i gminnych.

Na koniec 2024 r. gmina liczyła 4.708 mieszkańców, w tym 2.367 kobiet. Sytuacja demograficzna nie jest zbyt korzystna z uwagi na wyższy i stale rosnący udział osób starszych niż dzieci i młodzieży w populacji gminy (22,6% w stosunku do 20% w 2024 r.). Należy także zwrócić uwagę na coraz wyższy współczynnik obciążenia demograficznego seniorami (wzrost z 28,1 w 2022 r. do 30 w 2024 r.). W latach 2022-2024 liczba mieszkań w gminie zwiększała się z roku na rok (z 1.384 w 2022 r. do 1.405 w 2024 r.). Z kolei liczba mieszkań komunalnych pozostających w zasobach gminy była na tym samym poziomie (po 17 w każdym roku).

Gmina ma charakter tradycyjnie rolniczy; 63,4% jej powierzchni zajmują użytki rolne. Na terenie gminy występują gleby dobre i średnie; gleby II i III klasy bonitacyjnej stanowią 21,3% gruntów rolnych. Przeważają małe gospodarstwa rolne o powierzchni 1-5 ha. W latach 2022-2024 liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie stale zwiększała się (z 495 w 2022 r. do 530 w 2024 r.). Na koniec 2024 r. najwięcej z nich działało w takich branżach, jak: handel i usługi w zakresie napraw (99 podmiotów), budownictwo (98) oraz przetwórstwo przemysłowe (77). Po spadku w 2023 r., rok później liczba osób bezrobotnych w gminie wzrosła (61 w 2022 r., 52 w 2023 r., 77 w 2024 r.). Udział osób bezrobotnych w ogóle mieszkańców gminy będących w wieku produkcyjnym był niewielki, aczkolwiek w 2024 r. wzrósł (2,2% w 2022 r., 1,9% w 2023 r., 2,9% w 2024 r.).

Gmina posiada bazę oświatową, na którą składają się 4 szkoły podstawowe – w Cekowie-Kolonii, Kamieniu, Kosmowie i Morawinie oraz publiczne przedszkole w Cekowie-Kolonii. Na terenie gminy funkcjonuje także placówka świadcząca opiekę nad dziećmi 1-3 lat; jest to klub dziecięcy w Cekowie-Kolonii. Działalność kulturalną w gminie prowadzi Gminne Centrum Promocji Kultury, Sportu i Rekreacji oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Cekowie-Kolonii. Upowszechnianiu kultury fizycznej, sportu i rekreacji w gminie służy dostępna na jej terenie infrastruktura sportowo-rekreacyjna.

Opiekę zdrowotną nad mieszkańcami gminy sprawuje Przychodnia Ceków. Zakład Podstawowej i Specjalistycznej Opieki Zdrowotnej w Cekowie-Kolonii. Pacjentów z nagłymi zachorowaniami oraz wymagających świadczeń medycznych w warunkach zamkniętych przyjmuje Wojewódzki Szpital Zespolony w Kaliszu. Główną instytucją realizującą zadania pomocy społecznej w gminie jest Gminny

Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekowie-Kolonii, a nad bezpieczeństwem mieszkańców gminy czuwają funkcjonariusze Komisariatu Policji w Koźminku.

Na terenie gminy funkcjonują podmioty ekonomii społecznej. Są to organizacje pozarządowe, które działają m.in. na rzecz rozwoju lokalnego, a także w obszarach kultury, sportu i rekreacji oraz ratownictwa i bezpieczeństwa.

III. DIAGNOZA PROBLEMU UZALEŻNIEŃ W GMINIE

1. SIĘGANIE PO ALKOHOL I NARKOTYKI ORAZ UZALEŻNIENIA BEHAVIORALNE WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ ORAZ W ŚRODOWISKU RODZINNYM

Problemy sięgania po alkohol, środki odurzające i psychotropowe oraz uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz w środowisku rodzinnym zostały podjęte w ramach badań ankietowych, przeprowadzonych w funkcjonujących w gminie placówkach oświatowych. Badania te umożliwiły zdiagnozowanie środowiska szkolnego i rodzinnego pod kątem występowania ww. zjawisk, pozyskanie informacji na temat podejmowanych działań profilaktycznych i wychowawczych w tym zakresie, form pomocy świadczonych uczniom sięgającym po używki i zmagającym się z uzależnieniami behawioralnymi oraz ich rodzicom, a także współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania tym problemom.

Do analizy przedłożono ankiety z następujących placówek: Szkoła Podstawowa im. Adama Chodyńskiego w Cekowie-Kolonii (liczba uczniów: 140), Szkoła Podstawowa im. M. Jałowieckiego w Kamieniu (liczba uczniów: 129), Szkoła Podstawowa w Morawinie (liczba uczniów: 87) i Szkoła Podstawowa w Kosmowie (liczba uczniów: 81).

Rozpoznanie środowiska szkolnego i rodzinnego pod kątem sięgania po alkohol, środki odurzające i psychoaktywne oraz występowania uzależnień behawioralnych

Spośród ankietowanych placówek, dwie zadeklarowały rozpoznanie środowiska szkolnego pod kątem sięgania po alkohol oraz środki odurzające i psychoaktywne, a trzy diagnozowanie pod kątem występowania uzależnień behawioralnych. Szkoła Podstawowa w Cekowie-Kolonii nie prowadziła takich diagnoz. Realizowane

badania miały głównie charakter ankietowy, prowadzono je także w formie rozmów indywidualnych, konsultacji z rodzicami oraz obserwacji uczniów.

Badania w środowisku szkolnym uczniów wykazały, że nie są oni bezpośrednio zagrożeni poprzez alkohol, narkotyki oraz środki odurzające i psychoaktywne, jednakże mają styczność ze środowiskiem, gdzie alkohol jest obecny, mają także wiedzę, gdzie na terenie gminy można nabyć środki odurzające. Udzielone odpowiedzi nie pozwalają na wywnioskowanie, czy problem uzależnień występuje i ewentualnie jaka jest jego skala w środowisku rodzinnym uczniów.

Odnosząc się do uzależnień behawioralnych w badanych placówkach, w dwóch spośród nich ujawniono problem uzależnienia uczniów, głównie od telefonu, sieci Internet oraz gier komputerowych, zaobserwowano także zaburzenia odżywiania. Trzecia szkoła, SP w Morawinie, która ma wiedzę w temacie uzależnień behawioralnych wśród swoich uczniów, nie zaobserwowała zagrożenia.

Podejmowane działania profilaktyczne i wychowawcze

Wszystkie ankietowane placówki podejmują różnorodne działania profilaktyczne i wychowawcze. Realizują m.in. szkolne programy profilaktyczno-wychowawcze, rekomendowane programy profilaktyczne (m.in. „Deбата”, „Siedem kroków”, „Bieg po zdrowie”), organizują warsztaty i spotkania ze specjalistami służące edukowaniu uczniów, zwiększaniu ich świadomości, co do szkodliwości i możliwych konsekwencji spożywania alkoholu, zażywania narkotyków, uzależnień behawioralnych. Uczniowie uczestniczą w zajęciach realizowanych na godzinach wychowawczych, także w zajęciach online ze specjalistami terapii uzależnień.

Formy pomocy dla uczniów sięgających po używki oraz zmagających się z uzależnieniami behawioralnymi

Pomimo iż w ankietowanych placówkach nie występuje problem uzależnień od alkoholu, narkotyków i środków odurzających, szkoły są przygotowane do udzielenia pomocy pedagogicznej, psychologicznej i doradczej. W odniesieniu do uczniów zmagających się i zagrożonych uzależnieniami behawioralnymi, udzielają pomocy wychowawców, oferują wsparcie psychologa i pedagoga, udzielają konsultacji i pomocy rodzicom tych uczniów.

Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami

W reakcji na zagrożenie nałogami szkoła podejmuje współpracę z instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. Należą do nich m.in.: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespół Interdyscyplinarny w Cekowie-Kolonii, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Opatówku, Państwowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna i Komenda Powiatowa Policji w Kaliszu oraz Prokuratura Okręgowa w Ostrowie Wielkopolskim. Równocześnie, ankietowane placówki deklarują, że dla skuteczniejszego przeciwdziałania problemom uzależnień chciałyby podjąć współpracę, m.in. z poradniami i organizacjami pozarządowymi specjalizującymi się w profilaktyce uzależnień.

Proponowane działania w celu skuteczniejszego przeciwdziałania uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym

Ankietowane placówki wskazały na potrzebę dalszej edukacji uczniów i rodziców w zakresie ryzyka i skutków uzależnień, udostępniania wiedzy, gdzie szukać pomocy w przypadku wystąpienia problemu, oraz stałego uwrażliwiania na niebezpieczeństwo uzależnień, w tym behawioralnych.

2. PROBLEMY ALKOHOLIZMU, NARKOMANII I UZALEŻNIEŃ BEHAVIORALNYCH W ŚRODOWISKU LOKALNYM

W ramach diagnozy problemów alkoholizmu, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych w gminie Ceków-Kolonia przeprowadzono również badania ankietowe wśród mieszkańców gminy, w tym reprezentantów samorządu lokalnego – przedstawicieli organów gminy, pracowników Urzędu Gminy, przedstawicieli jednostek pomocniczych i organizacyjnych gminy, m.in. sołectw, placówek oświatowych, kulturalnych, sportowych i pomocy społecznej, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, a także przedstawicieli podmiotów leczniczych, policji, podmiotów ekonomii społecznej i kościoła. Do badania przedłożono w sumie 32 anonimowo wypełnione ankiety.

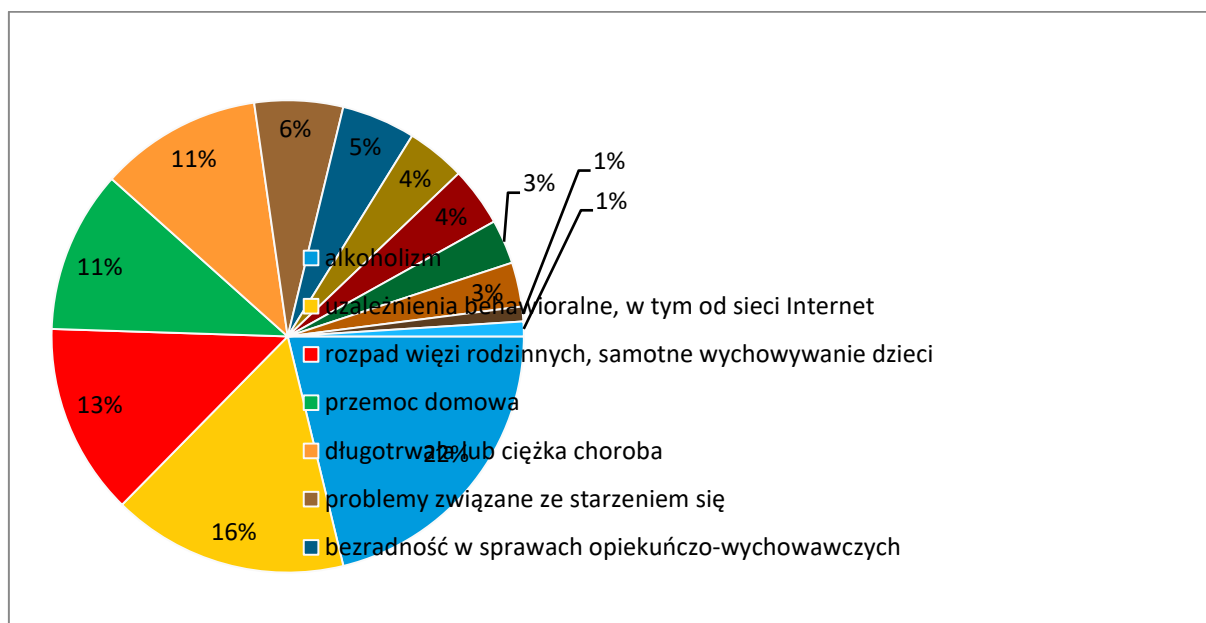
Badania te posłużyły m.in. identyfikacji występujących na terenie gminy problemów społecznych, wskazaniu grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz poznaniu istotnych z punktu widzenia niniejszego Programu opinii na temat przyczyn występowania problemu uzależnień, tendencji i częstotliwości

spożywania alkoholu w gminie, znajomości osób przyjmujących środki odurzające i substancje psychotropowe oraz miejsc ich rozprowadzania, okoliczności i powodów sięgania po alkohol i narkotyki, rodzaju, środków odurzających i substancji psychotropowych obecnych w środowisku lokalnym, a także prowadzonych w gminie działań (w tym profilaktycznych) służących ograniczeniu spożycia alkoholu i sięgania po narkotyki, oferty pomocy świadczonej osobom dotkniętym problemami uzależnień.

Badania pozwoliły również na poznanie zdania mieszkańców gminy na temat wykroczeń lub przestępstw, jakich dopuszczają się na jej terenie osoby pod wpływem alkoholu, środków odurzających i substancji psychotropowych, negatywnych skutków, jakie niosą dla osób i rodzin oraz lokalnej społeczności uzależnienia behawioralne, oraz propozycji działań, jakie powinny być podejmowane na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin w celu niwelowania negatywnych skutków uzależnień behawioralnych.

W opinii ankietowanych problem alkoholizmu jest problemem najczęściej dotykającym mieszkańców gminy (21,2%). Z kolei narkomania należy do problemów najmniej istotnych (4%). Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

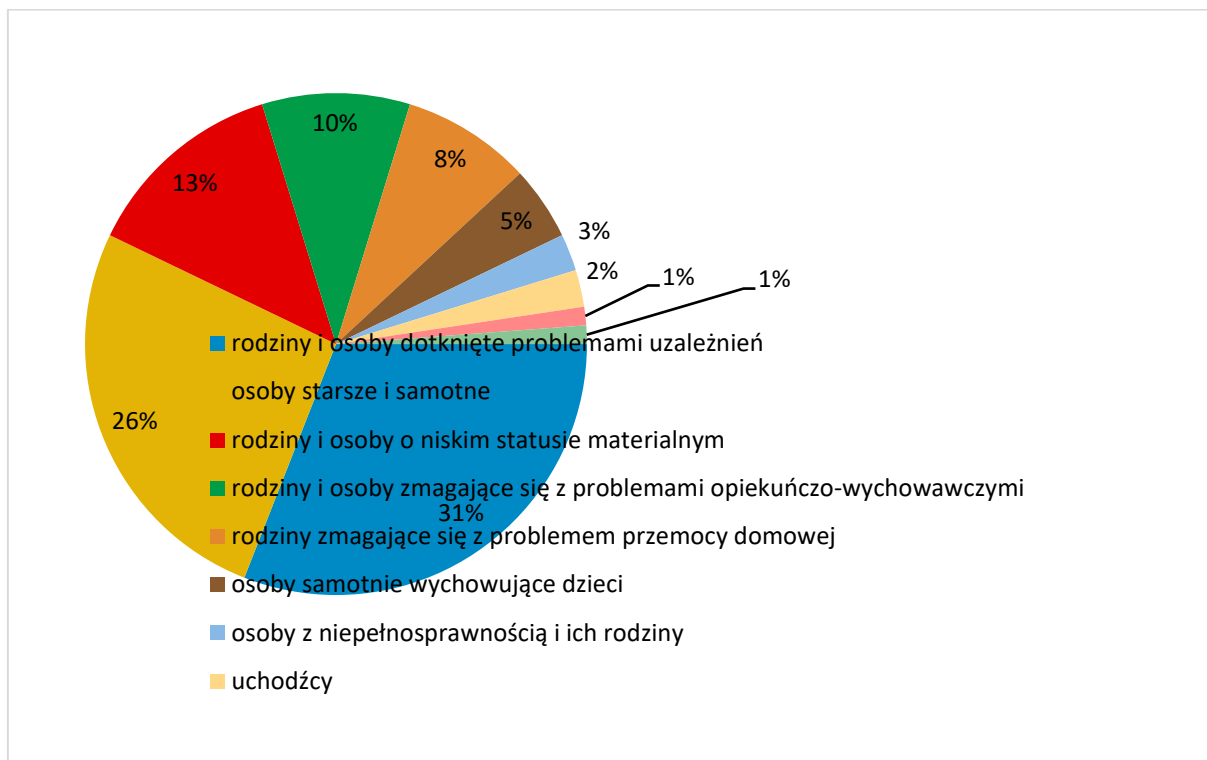
Wykres 1. Problemy najczęściej dotykające mieszkańców gminy

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Podczas badań ankietowani identyfikowali również grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2. Grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w gminie

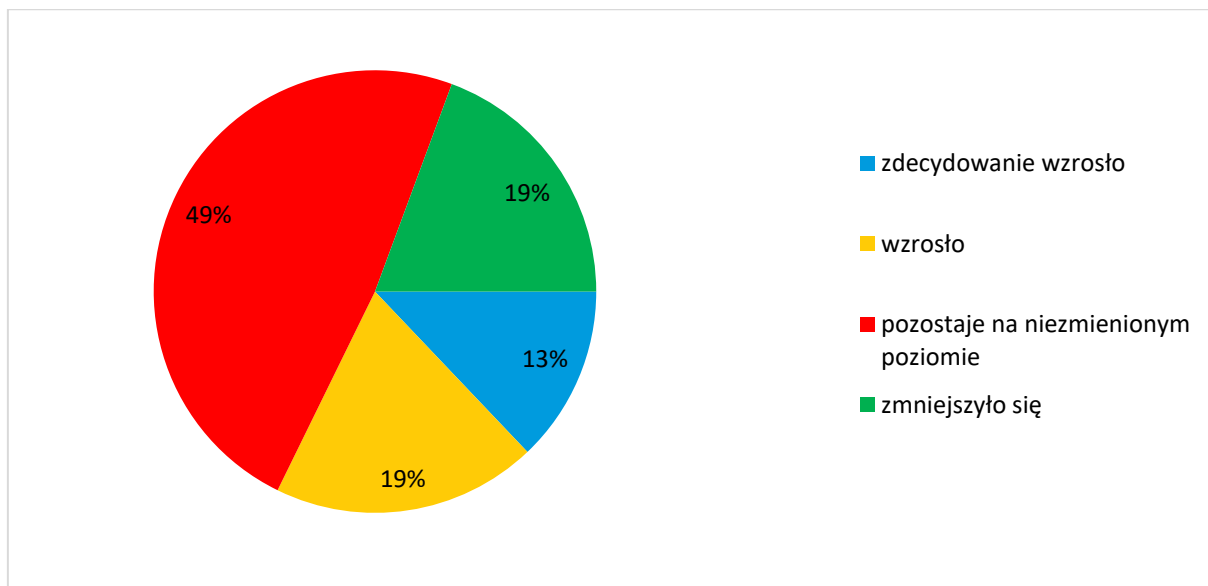

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

W opinii ankietowanych, rodziny i osoby dotknięte problemami uzależnień są pierwszą w kolejności grupą najbardziej zagrożoną wykluczeniem społecznym (31%).

Na poniższych wykresach przedstawiono opinie respondentów na temat tendencji spożywania alkoholu w gminie w ostatnich latach, częstotliwości sięgania po różne rodzaje trunków przez nich samych, a także okoliczności zetknięcia się z przypadkami spożywania alkoholu przez młodzież. Podjęto również kwestię przyczyn sięgania po alkohol przez mieszkańców gminy, a także zaprezentowano ocenę prowadzonych w gminie działań służących ograniczeniu spożycia alkoholu oraz oferty pomocy dla osób dotkniętych problemem alkoholowym.

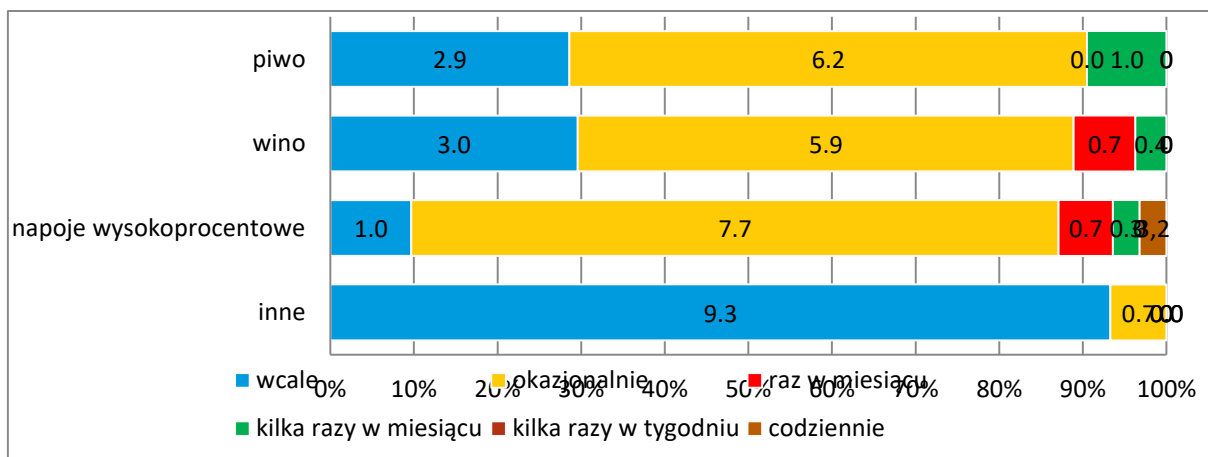
Wykres 3. Jak w Pani/Pana ocenie zmieniło się w ostatnich latach spożycie alkoholu w gminie?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

W opinii blisko połowy ankietowanych (48,4%), w ostatnich latach spożycie alkoholu w gminie pozostaje na niezmiennym poziomie, przy czym łącznie 32,3% respondentów stwierdziło, że ono wzrosło lub zdecydowanie wzrosło.

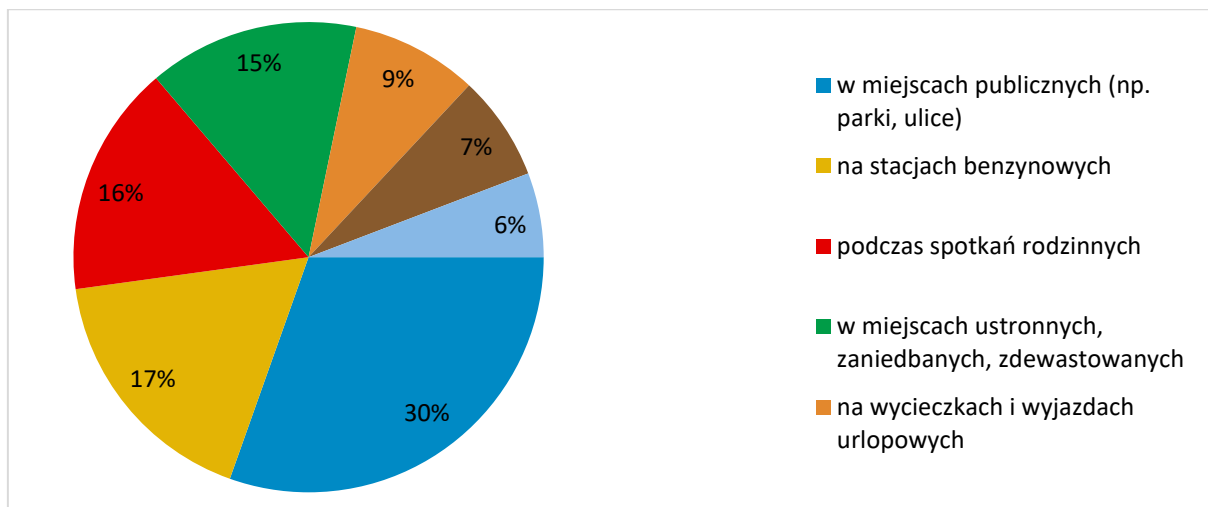
Wykres 4. Jaki i z jaką częstotliwością spożywa Pani/Pan alkohol?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Większość ankietowanych okazjonalnie spożywa napoje wysokoprocentowe (77,4%), piwo (61,9%) i wino (55,4%) i piwa (59,3%). Jednocześnie odpowiednio 29,6 i 28,6% badanych stwierdziło, że wcale nie sięga po wino i piwo.

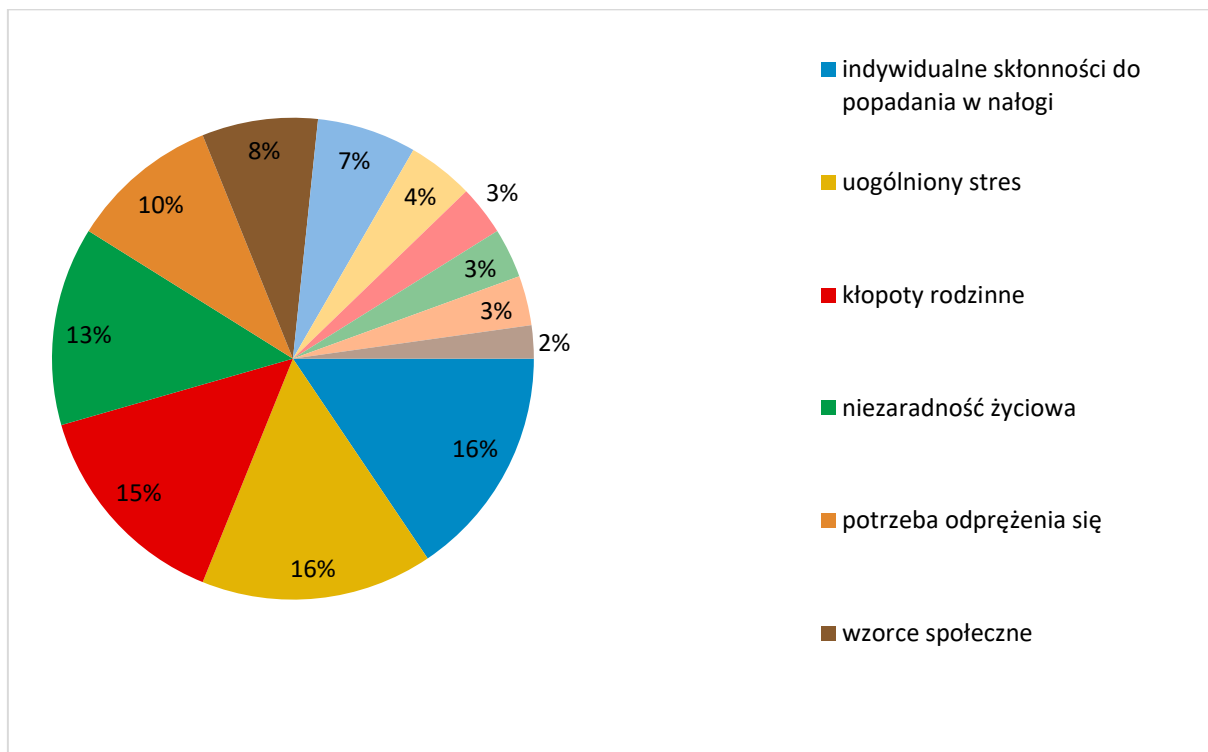
Wykres 5. Okoliczności zetknięcia się z przypadkami spożywania alkoholu przez młodzież

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Dzieląc się wiedzą na temat okoliczności zetknięcia się z przypadkami spożywania alkoholu przez młodzież, badani wskazali, że najczęściej miało to miejsce w miejscach publicznych (np. parki i ulice; 30,4%), na stacjach benzynowych (17,4%) podczas spotkań rodzinnych (15,9%) oraz w miejscach ustronnych, zaniedbanych i zdewastowanych (14,5%).

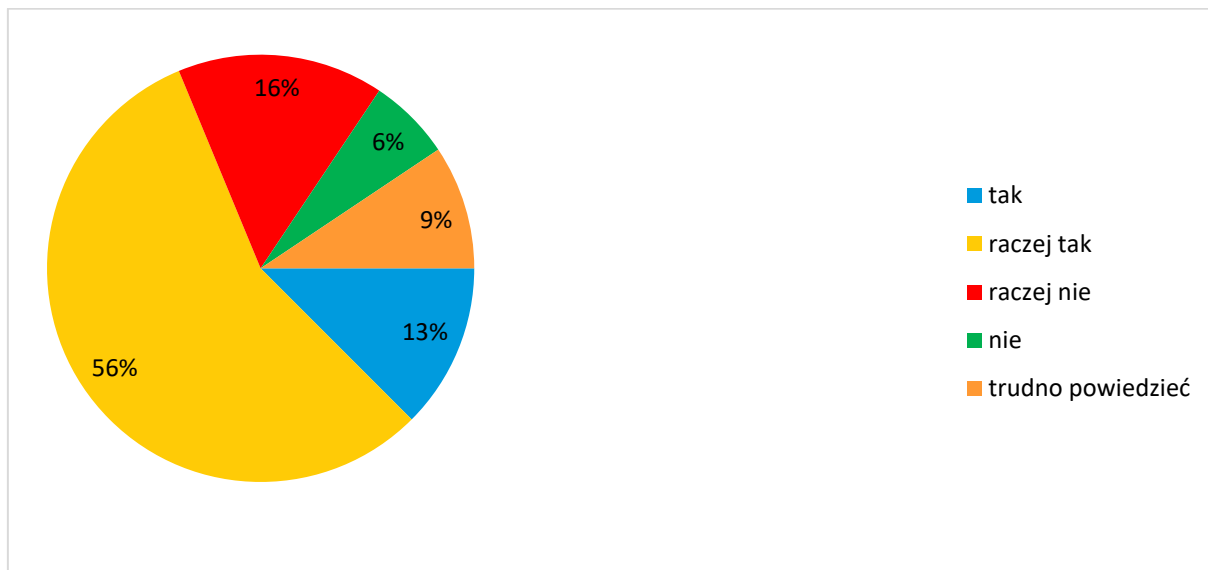
Wykres 6. Najczęstsze przyczyny sięgania po alkohol przez mieszkańców gminy

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Do najczęstszych przyczyn sięgania po alkohol przez mieszkańców gminy badani zaliczyli: indywidualne skłonności do popadania w nałogi, uogólniony stres (po 15,6%), kłopoty rodzinne (14,4%), niezaradność życiową (13,3%) oraz potrzeba odprężenia (10%).

Wykres 7. Czy podejmowane w gminie działania w celu ograniczenia spożycia alkoholu oraz oferta pomocy dla osób dotkniętych problemem alkoholowym są wystarczające?

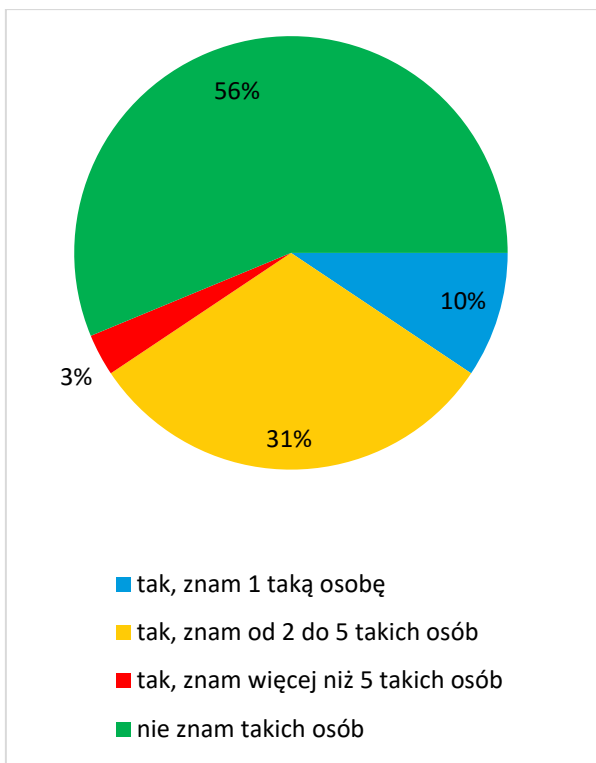

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

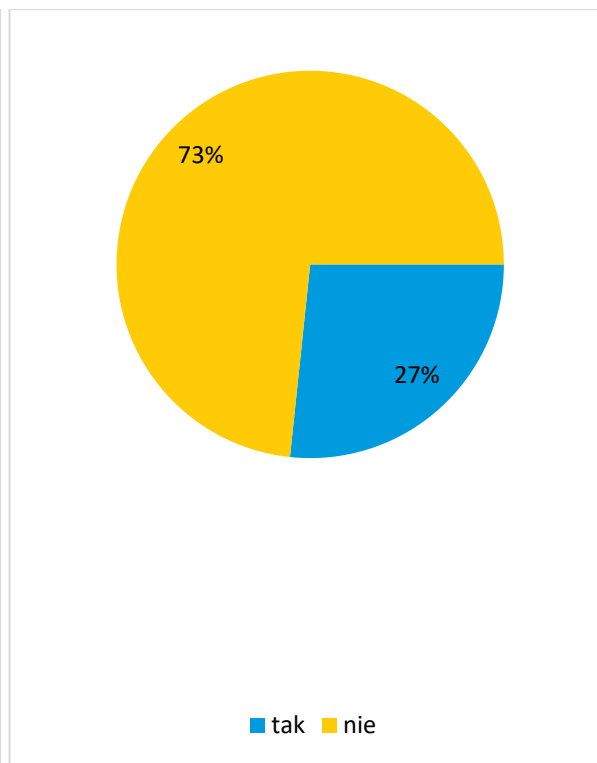
Większość ankietowanych (łącznie 68,8%) uznała za wystarczające lub raczej wystarczające podejmowane w gminie działania w celu ograniczenia spożycia alkoholu oraz ofertę pomocy dla osób dotkniętych problemem alkoholowym. Jednocześnie 21,9% badanych była odmiennego zdania.

W dalszej kolejności zapytano przedstawicieli środowiska lokalnego o znajomość w swoim otoczeniu osób przyjmujących środki odurzające i substancje psychotropowe oraz miejsc w gminie, w których są one rozprowadzane. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 8. Czy zna Pani/Pan w swoim otoczeniu osoby przyjmujące środki odurzające i substancje psychotropowe?

Wykres 9. Czy zna Pani/Pan miejsca w gminie, w których rozprowadzane są narkotyki/dopalacze?

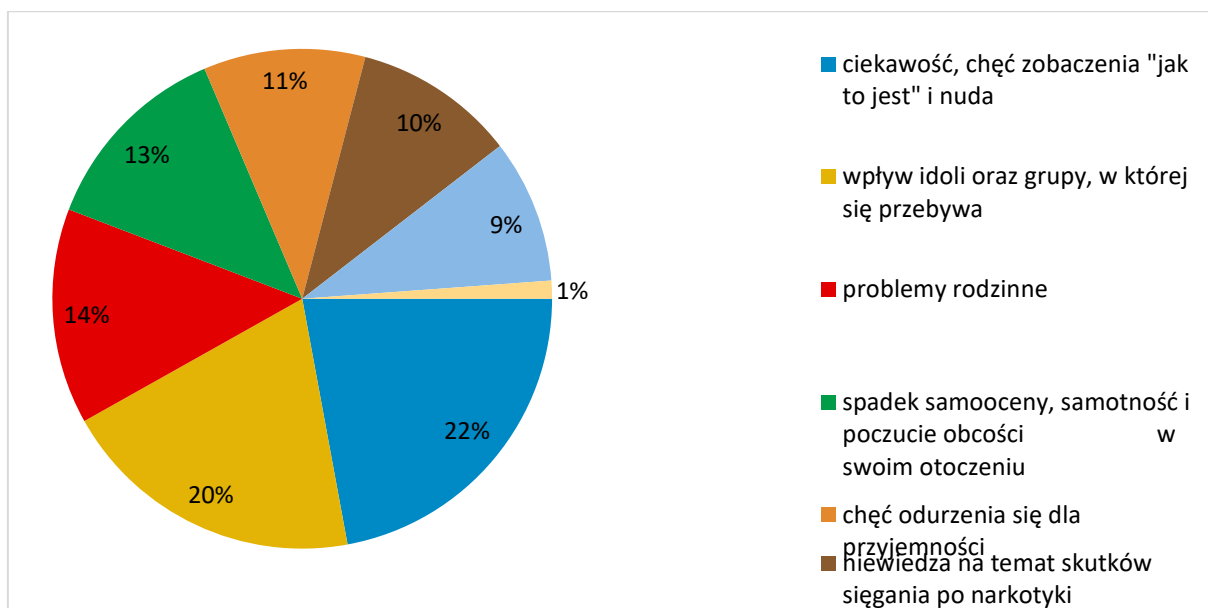
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Większość ankietowanych (56,3%) stwierdziło, że w ich otoczeniu nie ma osób przyjmujących środki odurzające i substancje psychotropowe. Jednocześnie 31,3% respondentów przyznało, że zna od 2 do 5 takich osób.

Jeśli chodzi o znajomości miejsc w gminie, w których rozprowadzane są narkotyki/dopalacze, dostępne są narkotyki, zdecydowana większość ankietowanych odpowiedziała, że takich miejsc nie zna. Jednak 26,7% respondentów było odmiennego zdania, wskazując na restaurację w Cekowie, cmentarz w Kosmowie, stacje benzynowe oraz teren pod lasem przy drodze do Morowin.

Odpowiadając na następne pytanie, badani wskazywali przyczyny sięgania po narkotyki. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 10. Najczęstsze przyczyny sięgania po środki odurzające i substancje psychotropowe?

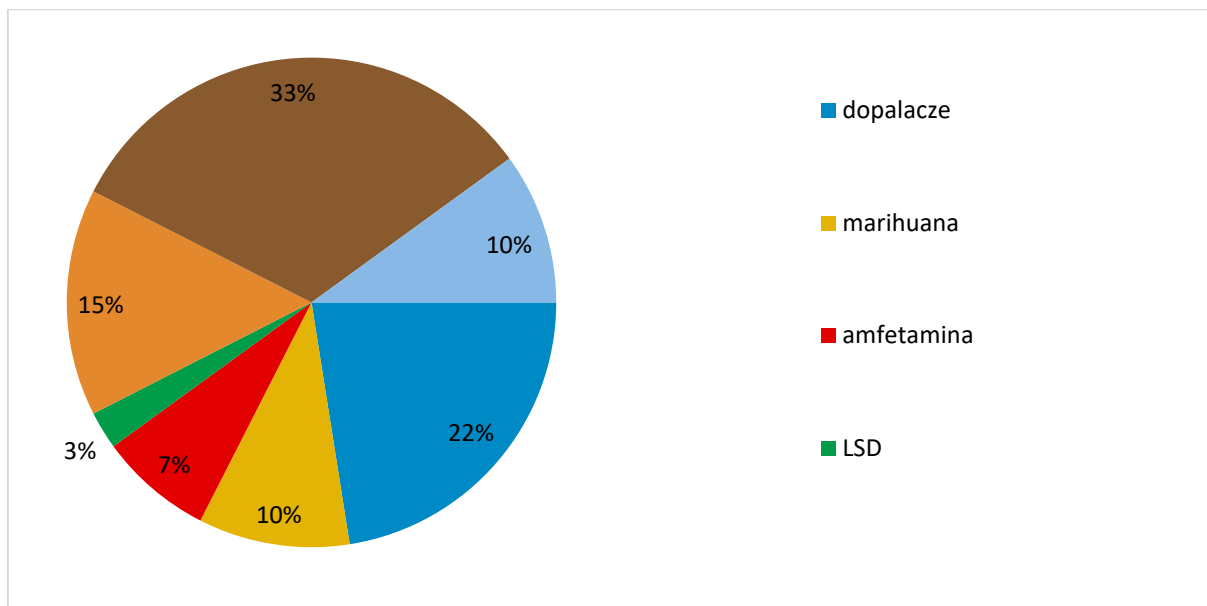

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdaniem respondentów najczęstszymi powodami sięgania po narkotyki są ciekawość, chęć zobaczenia „jak to jest” i nuda (22,1%) oraz wpływ idoli lub grupy, w której się przebywa (19,8%). Wśród innych przyczyn ankietowani wymienili m.in. problemy rodzinne (14%), spadek samooceny, samotność i poczucie obcości w swoim otoczeniu (12,8%), chęć odurzenia się dla przyjemności oraz niewiedza na temat skutków sięgania po narkotyki (po 10,5%).

W dalszej kolejności poproszono ankietowanych o wskazanie środków odurzających i substancji psychotropowych, które są obecne w ich środowisku rodzinnym, sąsiedzkim oraz zawodowym lub szkolnym. Uzyskanie odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 11. Jakie środki odurzające i substancje psychotropowe są obecne w Pani/Pana środowisku (rodzinnym, sąsiedzkim, zawodowym/szkolnym)?

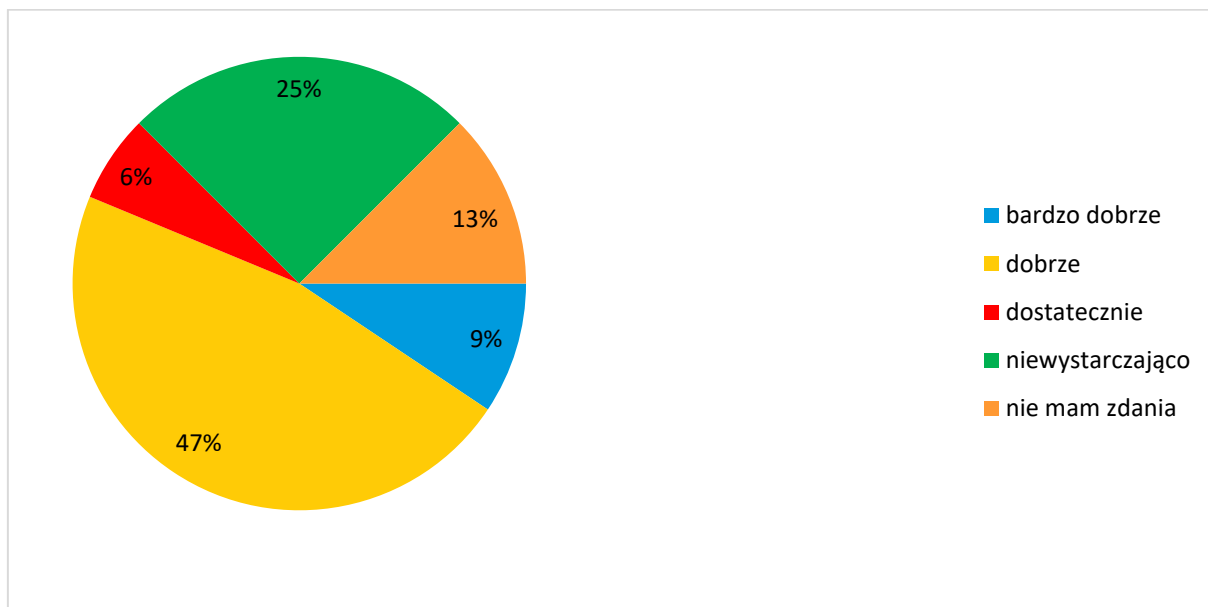

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Najwięcej badanych (32,5%) nie wskazało środków odurzających i substancji psychotropowych, które są obecne w ich środowisku rodzinnym, sąsiedzkim oraz zawodowym lub szkolnym, odpowiadając, że nie ma na ten temat wiedzy bądź też nie zna się. Jednocześnie 22,5% ankietowanych wskazało na dopalacze, a 10% na marihuanę. Także 10% respondentów stwierdziło, że ww. środki nie są dostępne w ich środowisku.

W ankiecie znalazły się również pytania pozwalające badanym ocenić prowadzone w gminie działania profilaktyczne oraz ofertę pomocy świadczonej osobom dotkniętym problemem narkomanii.

Wykres 12. Jak Pani/Pan ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem narkomani oraz ofertę pomocy dla osób nim dotkniętych?

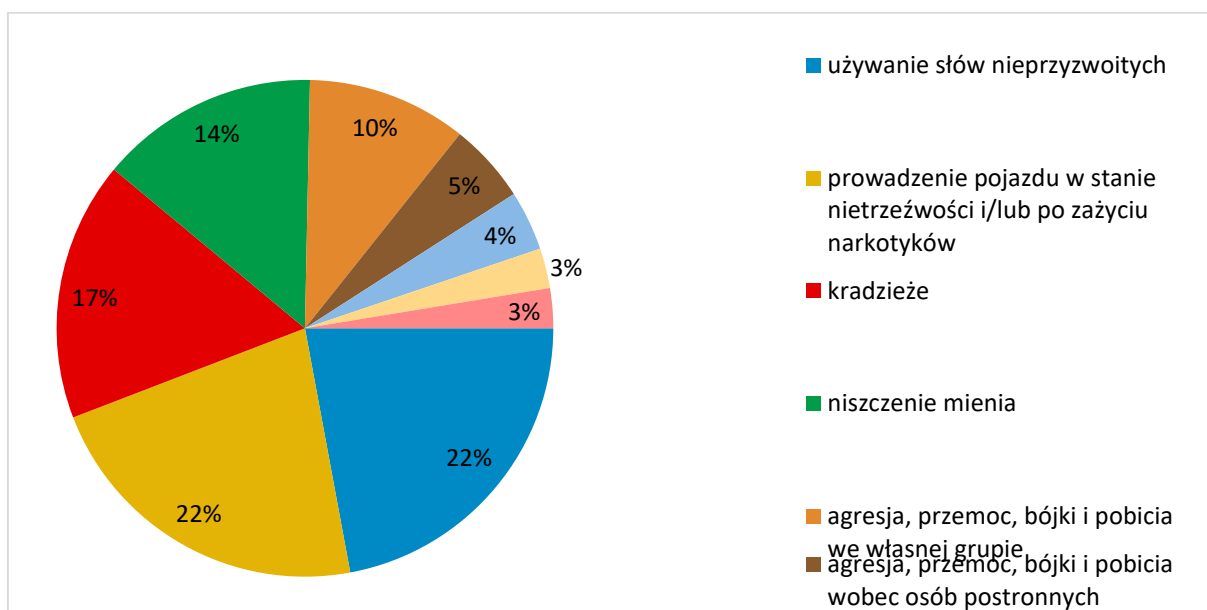

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Większość ankietowanych (łącznie 56,3%) uznało prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem narkomani oraz ofertę pomocy dla osób nim dotkniętych za dobrą lub bardzo dobrą. Jednocześnie 25% badanych oceniło, że działalność ta i oferta są niewystarczające.

Odpowiadając na następne pytanie, badani wskazywali wykroczenia lub przestępstwa, jakich dopuszczają się w gminie osoby pod wpływem alkoholu, środków odurzających i substancji psychotropowych. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 13. Wykroczenia lub przestępstwa, jakich dopuszczają się w gminie osoby pod wpływem alkoholu, środków odurzających i substancji psychotropowych

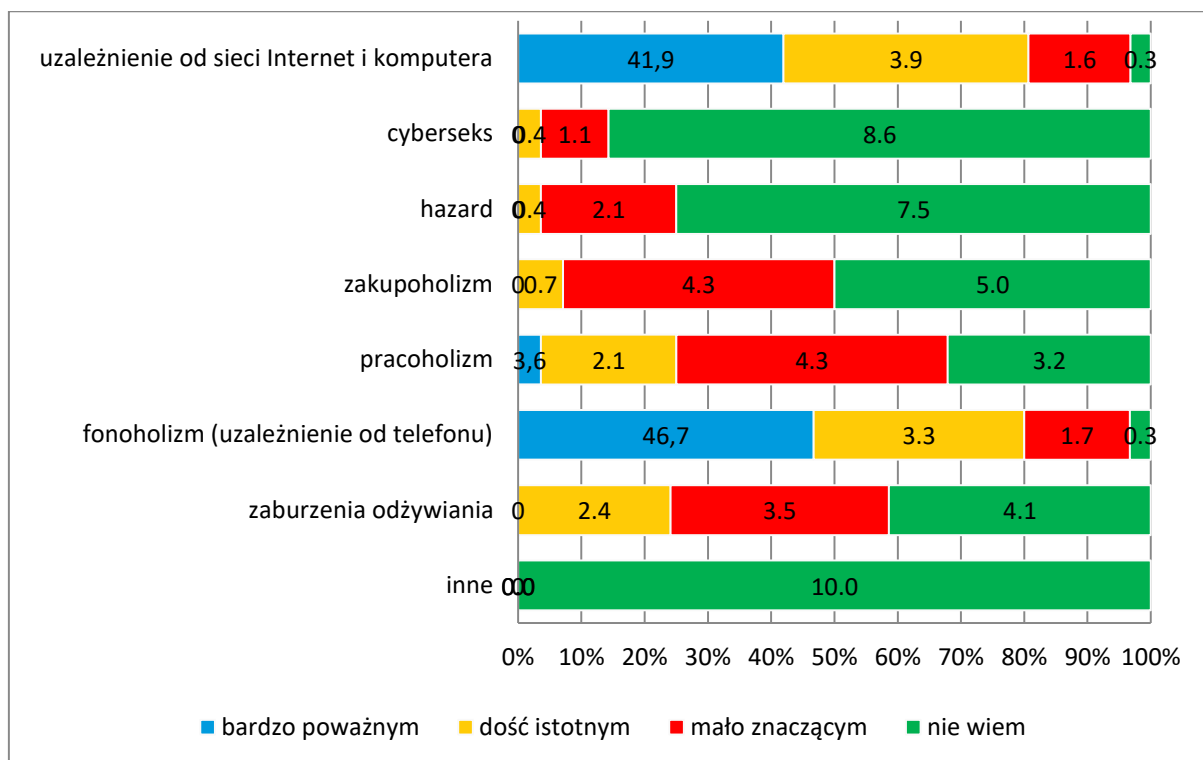

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

W opinii ankietowanych, osoby pod wpływem alkoholu, środków odurzających i substancji psychotropowych najczęściej używają słów nieprzyzwoitych, prowadzą pojazdy (po 22,1%), dopuszczają się kradzieży (16,9%), niszczą mienia (14,3%) oraz reagują agresją, przemocą oraz doprowadzają do bójki i pobicia we własnej grupie (10,4%).

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające badanym ocenić ważność poszczególnych rodzajów uzależnień behawioralnych występujących w środowisku rodzinnym, sąsiedzkim zawodowym lub szkolnym. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 14. Jak poważnym problemem są w Pani/Pana środowisku (rodzinnym, sąsiedzkim, zawodowym/szkolnym) następujące uzależnienia behawioralne?

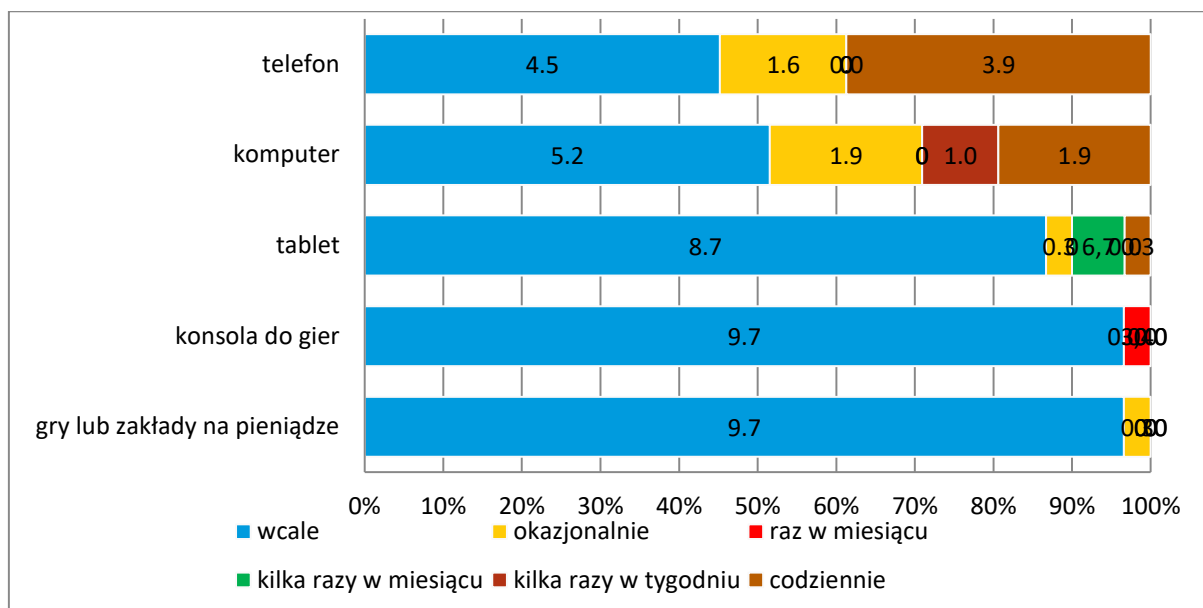

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Analizując wagę poszczególnych rodzajów uzależnień behawioralnych występujących w środowisku rodzinnym, sąsiedzkim, zawodowym lub szkolnym, ankietowani za problemy wymagające największej uwagi uznali uzależnienie od sieci internetowej i komputera (łącznie 80,6% wskazań jako bardzo poważne i dość istotne) oraz fonoholizm, czyli uzależnienie od telefonu (w sumie 80% wskazań jako bardzo poważne i dość istotne).

W kolejnym pytaniu podjęto kwestię częstotliwości korzystania z urządzeń elektronicznych w celach niezwiązanych z pracą oraz obstawiania gier lub zakładów na pieniądze. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 15. Jak często Pani/Pan korzysta z urządzeń elektronicznych w celach niezwiązanych z pracą oraz obstawia gry/zakłady na pieniądze?

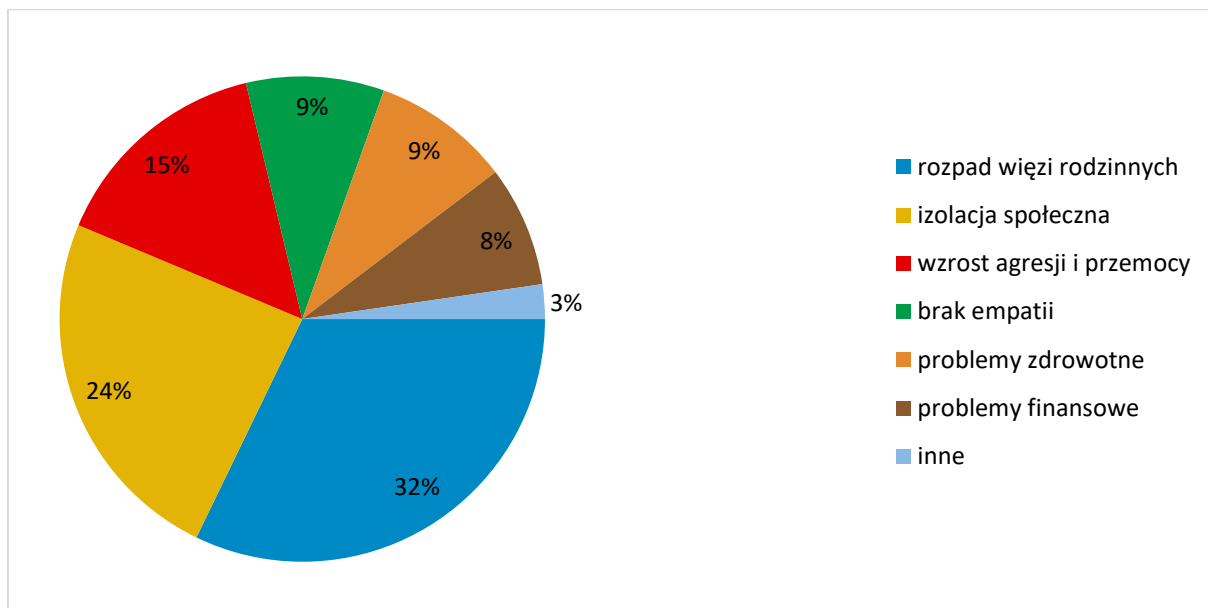

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość ankietowanych nie obstawia gier lub zakładów na pieniądze, nie korzysta z konsoli do gier (po 96,6%), oraz tabletu (86,7%). Jednocześnie 38,7% badanych przyznało, że w celach niezwiązanych z pracą codziennie sięga po telefon.

Odpowiadając na następne pytanie, badani identyfikowali negatywne skutki, jakie dla osób, rodzin i szerzej społeczności lokalnej niosą uzależnienia behawioralne. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 16. Negatywne skutki, jakie niosą dla osób, rodzin i lokalnej społeczności uzależnienia behawioralne

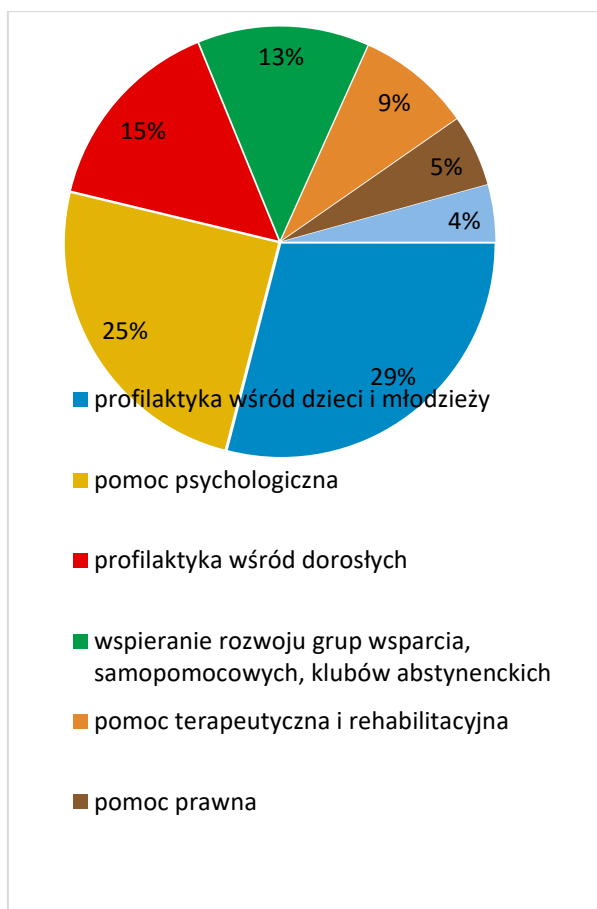

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

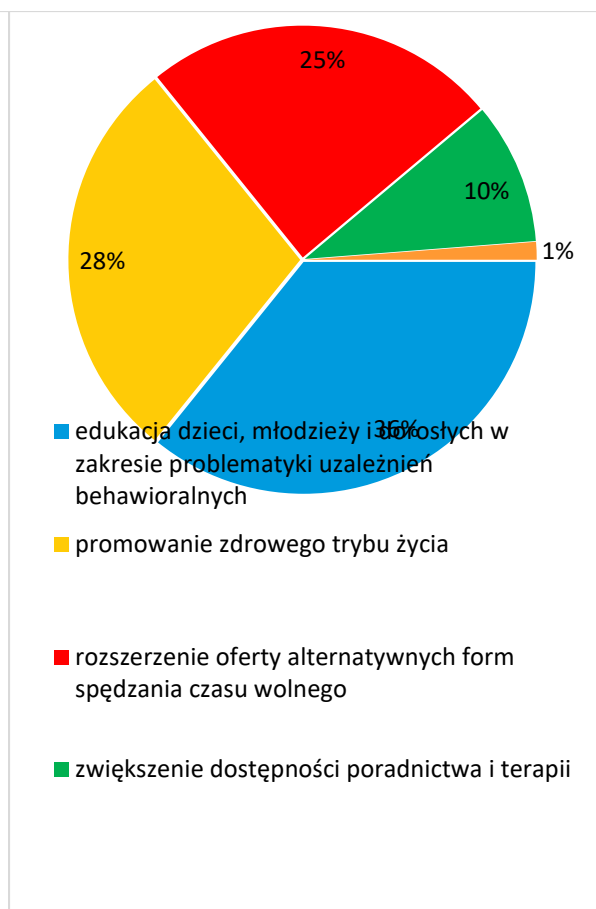
W opinii ankietowanych, uzależnienia behawioralne najczęściej prowadzą do rozpadu więzi rodzinnych (32,2%), izolacji społecznej (24,1%) oraz wzrostu agresji i przemocy (14,9%).

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające badanym wskazać działania, jakie powinny być podejmowane na rzecz osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień oraz w celu niwelowania negatywnych skutków uzależnień behawioralnych. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 17. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin?

Wykres 18. Jakie działania powinny być podejmowane w celu niwelowania negatywnych skutków uzależnień behawioralnych?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

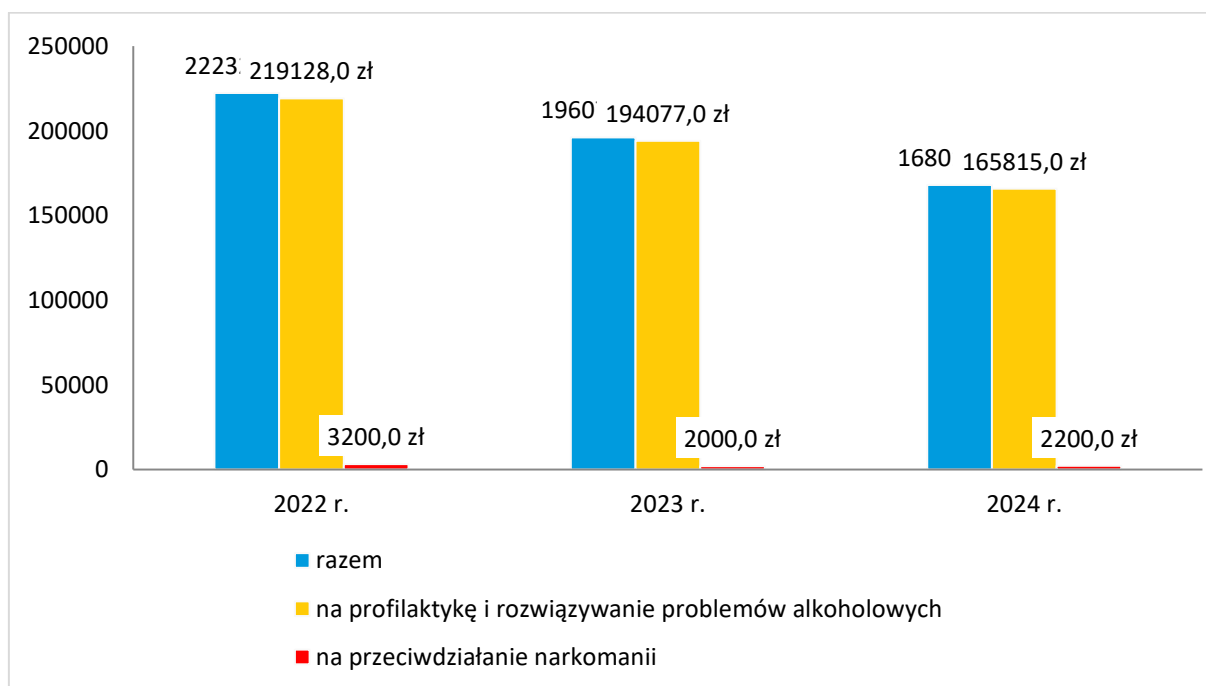
Zdaniem respondentów, podejmując działania na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin, należy przede wszystkim skupić się na prowadzeniu profilaktyki wśród dzieci i młodzieży (29%), zapewnieniu dostępu do pomocy psychologicznej (24,7%), a także prowadzeniu profilaktyki wśród dorosłych (15,1%) oraz wspieraniu rozwoju grup wsparcia, samopomocowych (np. AA, Al-Anon), klubów abstynenckich (12,9%).

W opinii badanych, w celu niwelowania negatywnych skutków uzależnień behawioralnych, należy przede wszystkim prowadzić edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie problematyki uzależnień behawioralnych (35,8%), promować zdrowy tryb życia (28,4%) oraz poszerzać ofertę alternatywnych form spędzania czasu wolnego (24,7%).

3. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, NARKOMANII, UZALEŻNIEŃ BEHAWIORALNYCH ORAZ INTEGRACJA SPOŁECZNA OSÓB UZALEŻNIONYCH

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracji społecznej osób nimi dotkniętych oraz przeciwdziałanie narkomanii należą do zadań własnych gminy. Działania te są realizowane w oparciu o gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii oraz przy wykorzystaniu zaplanowanych w jego ramach środków finansowych. Poniższy wykres przedstawia wysokość środków finansowych wydatkowanych w gminie Ceków-Kolonia na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii w latach 2022-2024.

Wykres 19. Środki finansowe wydatkowane na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych i przeciwdziałanie narkomanii w gminie w latach 2022-2024

Źródło danych: Urząd Gminy Ceków-Kolonia.

W latach 2022-2024 wysokość środków finansowych wydatkowanych w gminie na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii w gminie systematycznie zmniejszała się (z 222.328 zł w 2022 r. do 168.015 zł w 2024 r.).

Inicjowaniem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz integracją społeczną osób uzależnionych na terenie gminy zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cekowie-Kolonii. W ramach swoich zadań Komisja m.in.:

- ❑ odpowiada za realizację zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii ujętych w gminnym programie profilaktyki;
- ❑ prowadzi działalność informacyjną, służącą rozwiązywaniu problemów uzależnień;
- ❑ opiniuje wnioski w sprawie wydania i cofnięcia zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą Rady Gminy Ceków-Kolonia w sprawie ustalania zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz z uchwałą w sprawie maksymalnej liczby zezwoleń;
- ❑ przeprowadza kontrole przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców;
- ❑ bierze udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego w Cekowie-Kolonii i powołanych w jego ramach grup diagnostyczno-pomocowych oraz w realizacji procedury „Niebieskie Karty”;
- ❑ prowadzi działania zmierzające do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu: motywuje uzależnionych do dobrowolnego podjęcia leczenia odwykowego, kieruje na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczenia odwykowego, przeprowadza rozmowy w sprawach osób nadużywających alkoholu oraz kieruje do sądu wnioski o wszczęcie postępowania w sprawie orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, bierze udział w postępowaniu sądowym;
- ❑ współpracuje z innymi podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Poniższa tabela przedstawia wybrane dane na temat rynku napojów alkoholowych w gminie Ceków-Kolonia oraz aktywności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cekowie-Kolonii.

Tabela 1. Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w gminie oraz działalności GKRPA w latach 2022-2024

	2022 r.	2023 r.	2024 r.
maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określona uchwałą Rady Gminy Ceków-Kolonia	54	54	54
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie	16	16	15
w tym: sklepy	14	14	13
lokalne gastronomiczne	2	2	2
punkty sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% (sklepy i lokale gastronomiczne)	14	14	13
liczba obowiązujących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	42	45	39
w tym: sklepy	40	43	37
lokalne gastronomiczne	2	2	2
liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	1	11	4
w tym: poza miejscem sprzedaży	0	11	3
w miejscu sprzedaży	1	0	1
liczba wydanych decyzji o cofnięciu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	0	0	0
liczba wydanych decyzji o wygaśnięciu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	0	2	7
liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	0	0	0
liczba członków GKRPA	4	4	5
liczba osób uzależnionych od alkoholu, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy	1	2	0
liczba członków rodzin osób uzależnionych od alkoholu, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy	2	1	0
liczba osób, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	1	0	0
liczba osób doznających przemocy domowej, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	2	1	0
liczba osób stosujących przemoc domową, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	2	2	0
liczba świadków przemocy domowej, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	0	2	0
liczba uruchomionych przez GKRPA procedur „Niebieskie Karty”	0	0	0
liczba osób poinformowanych o lokalnej ofercie pomocy dla członków rodzin z problemem przemocy i skierowanie do placówek działających na terenie gminy	2	0	0

Źródło danych: Urząd Gminy Ceków i Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cekowie-Kolonii.

W latach 2022-2024 określona uchwałą Rady Gminy Ceków-Kolonia maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w gminie utrzymywała się na stałym poziomie (54). Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych była podobna (16 w 2022 r., 16 w 2023 r., 15 w 2024 r.). Po wzroście w 2023 r., w kolejnym roku spadła liczba obowiązujących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (42 w 2022 r., 45 w 2023 r., 39 w 2024 r.), podobnie jak liczba nowo wydanych zezwoleń na ich sprzedaż (1 w 2022 r., 11 w 2023 r., 4 w 2024 r.).

Wartość sprzedanego alkoholu w gminie rosła z roku na rok (5.842.200 zł w 2022 r., 6.222.093 zł w 2023 r. i 6.863.195 zł w 2024 r.), niemniej z informacji GOPS-u wynika, że wartości te nie muszą przekładać się na zakupy dokonane wyłącznie przez mieszkańców gminy, m.in. z uwagi na biegnącą przez teren gminy drogę wojewódzką nr 470 i możliwy zakup alkoholu przez osoby przejeżdżające. Warto dodać, że w analizowanym okresie Komisja nie dokonywała kontroli punktów sprzedaży alkoholu, nie uruchomiła także procedury „Niebieskie Karty”.

W latach 2022-2023 GKPRP przeprowadzała rozmowy z odpowiednio 1 i 2 osobami uzależnionymi od alkoholu oraz z odpowiednio 2 i 1 członkiem rodziny uzależnionego, a w odniesieniu do 1 osoby w 2022 r. wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. W tym samym okresie Komisja kontaktowała się z osobami doznającymi i stosującymi przemoc domową (odpowiednio 2 i 2 w 2022 r., 1 i 2 w 2023 r.) oraz z 1 osobą będącą świadkiem przemocy domowej w 2023 r. Jednocześnie GKPRP informowała o lokalnej ofercie pomocy dla członków rodzin z problemem (2 osoby w 2022 r.).

Obok Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych istotną rolę w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych, integracji społecznej osób nimi dotkniętych oraz przeciwdziałaniu narkomanii na terenie gminy odgrywają mające swoje siedziby w Cekowie-Kolonii Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Punkt Konsultacyjny dla osób z problemem uzależnień oraz dotkniętych przemocą domową.

Z danych GOPS-u wynika, że w latach 2022-2024 liczba rodzin objętych w gminie pomocą społeczną z powodu alkoholizmu utrzymywała się na zbliżonym poziomie. Jednocześnie Ośrodek nie udzielał wsparcia z powodu narkomanii, natomiast w 2024 r. świadczył pomoc rodzinom dotkniętym przemocą. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Rodziny i osoby w rodzinach objęte w latach 2022-2024 pomocą społeczną w gminie z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie (domowej)

	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
alkoholizm	11	12	11	19	20	18
narkomania	0	0	0	0	0	0
przemoc w rodzinie (domowa)	0	0	1	0	0	6

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekowie-Kolonii.

Kluczową rolę w procesie wspierania osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy odgrywała praca socjalna mająca na celu pomoc we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz będąca sposobem przywracania harmonii w życiu jednostki i jej relacjach z rodziną i grupą społeczną.

Praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin z problemem alkoholowym polegała na: upowszechnianiu informacji dotyczących możliwości skorzystania z pomocy specjalistycznej, udzielaniu pomocy w docieraniu do grup wsparcia i udziału w programach dla uzależnionych i członków ich rodzin oraz monitorowaniu procesu leczenia i utrzymania abstynencji. Z kolei praca socjalna na rzecz osób z problemem przemocy obejmowała rozmowy wspierające, wzmacniające, motywacyjne, informacyjne, kierowanie do Sądu wniosków o wgląd w sytuację rodziny, zawiadamianie Prokuratury o popełnieniu przestępstwa polegającego na znęcaniu się nad rodziną (z art. 207 Kodeksu Karnego), kierowanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cekowie-Kolonii o wszczęcie procedury leczenia odwykowego, wszczynanie i prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”, udzielanie pomocy finansowej rodzinom zmagającym się z uzależnieniem i przemocą. Ośrodek był również odpowiedzialny za obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego w Cekowie-Kolonii, a także delegował do niego swoich pracowników.

W latach 2022-2024 Zespół objął pomocą odpowiednio 10, 29 i 28 osób dotkniętych przemocą domową. Szczegółowe dane na temat działań Zespołu Interdyscyplinarnego przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Liczba osób wobec, których zostały podjęte działania w latach 2022-2024 przez Zespół Interdyscyplinarny w związku z przemocą domową

	2022 r.	2023 r.	2024 r.
działania wobec osób stosujących przemoc	0	0	0
działania wobec osób doznających przemocy	10	29	28
wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”	2	8	7
kierowanie wniosku o wgląd w sytuację dziecka w rodzinie	0	1	1
zawiadomienie do Prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 Kodeksu Karnego	0	0	0

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekowie-Kolonii.

W Punkcie Konsultacyjnym dla osób z problemem uzależnień oraz dotkniętych przemocą domową w Cekowie-Kolonii udzielano pomocy m.in. w zakresie diagnozy problemu uzależnienia, zmiany szkodliwych wzorów, motywowania do podjęcia psychoterapii oraz korzystania ze wsparcia grup samopomocowych. Pomocy udzielali psycholog i terapeuta uzależnień. Wsparciem objęto osoby dorosłe uzależnione i współuzależnione oraz dzieci wychowujące się w rodzinach problemowych.

W 2024 r. liczba osób objętych wsparciem w Punkcie Konsultacyjnym w związku z problemem alkoholowym i przemocą domową była niższa niż w latach 2022-2023, podobnie jak liczba udzielonych porad. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Osoby objęte wsparciem w latach 2022-2024 przez Punkt Konsultacyjny w Cekowie-Kolonii

rodzaj pomocy	liczba osób			liczba porad		
	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
osoby z problemem alkoholowym	6	8	4	63	59	10
osoby z problemem narkotykowym	0	0	0	0	0	0
dorośli członkowie rodzin osób z problemem alkoholowym	6	11	7	34	49	80
dorośli członkowie rodzin osób z problemem narkotykowym	0	1	0	0	8	0
osoby doznające przemocy	4	1	1	26	3	1
osoby stosujące przemoc	1	0	1	1	0	2

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekowie-Kolonii.

Poza działającymi w Cekowie-Kolonii Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym i Punktem Konsultacyjnym, na terenie gminy i w jej sąsiedztwie funkcjonują inne podmioty zajmujące się w ramach swojej działalności profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracją społeczną osób nimi dotkniętych oraz przeciwdziałaniem narkomanii. Należą do nich m.in.: gminne i ponadgminne placówki oświatowe, kulturalne, ponadgminne placówki pomocy społecznej, świetlice, podmioty lecznicze, w tym podmioty leczenia uzależnień, ośrodki interwencji kryzysowej, podmioty świadczące poradnictwo specjalistyczne, inne podmioty wspierające rodziny dotknięte problemami uzależnień i przemocy oraz podmioty ekonomii społecznej.

Dane szczegółowe na temat funkcjonujących w gminie Ceków-Kolonia i w jej sąsiedztwie podmiotów zajmujących się w ramach swojej działalności profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracją społeczną osób nimi dotkniętych oraz przeciwdziałaniem narkomanii przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Podmioty w gminie Ceków-Kolonia i w jej sąsiedztwie, zajmujące się w ramach swojej działalności problematyką uzależnień i integracją społeczną osób nimi dotkniętych

nazwa podmiotu	adres podmiotu
Pełnomocnik Wójta do spraw Rozwiązywania Problemów Uzależnień	Ceków-Kolonia 51, 62-834 Ceków
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cekowie-Kolonii	Ceków-Kolonia 51, 62-834 Ceków
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekowie-Kolonii	Ceków-Kolonia 51, 62-834 Ceków
Zespół Interdyscyplinarny w Cekowie-Kolonii	Ceków-Kolonia 51, 62-834 Ceków
Punkt Konsultacyjny dla osób z problemem uzależnień oraz dotkniętych przemocą domową w Cekowie-Kolonii	Ceków-Kolonia 51, 62-834 Ceków
Szkoła Podstawowa w Cekowie-Kolonii	Ceków-Kolonia 2, 62-834 Ceków
Szkoła Podstawowa w Kamieniu	Kamień 34A, 62-834 Ceków
Szkoła Podstawowa w Morawinie	Morawin 27, 62-834 Ceków
Szkoła Podstawowa w Kosmowie	Kosmów-Kolonia 46, 62-834 Ceków
Świetlica środowiskowa w Kamieniu	Kamień 100, 62-834 Ceków
Grupa AA w Kamieniu	Kamień 100, 62-834 Ceków
Przychodnia Ceków. Zakład Podstawowej i Specjalistycznej Opieki Zdrowotnej w Cekowie-Kolonii	Ceków-Kolonia 11, 62-834 Ceków
Gminne Centrum Promocji Kultury, Sportu i Rekreacji w Cekowie-Kolonii	Ceków-Kolonia 51, 62-834 Ceków

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Ceków-Kolonia na lata 2026-2029

Gminna Biblioteka Publiczna w Cekowie-Kolonii	Ceków-Kolonia 41B, 62-834 Ceków
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu	Plac Świętego Józefa 5, 62-800 Kalisz
Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Dobieszczyźnie	Dobieszczyzna 55, 63-210 Żerków
Wojewódzki Zakład Opieki Psychiatrycznej z oddziałami o profilu psychiatryczno-odwykowym w Sokołowie	Sokołówka 1, 62-840 Koźminek
Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Kaliszu	ul. Lipowa 5, 62-800 Kalisz
Wojewódzki Szpital Zespolony w Kaliszu	ul. Poznańska 79, 62-800 Kalisz
Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Opatówku	ul. Parkowa 3, 62-860 Opatówek
Komenda Powiatowa Policji w Kaliszu	ul. Kordeckiego 36, 62-800 Kalisz
Komisariat Policji w Koźminku	Plac Wolności 15, 62-840 Koźminek
Prokuratura Rejonowa w Kaliszu	Plac Świętego Józefa 5, 62-800 Kalisz
Sąd Rejonowy w Kaliszu	Aleja Wolności 13, 62-800 Kalisz

Źródło danych: Urząd Gminy Ceków-Kolonia, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekowie-Kolonii, Starostwo Powiatowe i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu.

W gminie Ceków-Kolonia podejmowane działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom są odpowiedzią na występujące w społeczności lokalnej problemy związane z piciem alkoholu i używaniem substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi. Mają na celu ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków nadużywania napojów alkoholowych, używania innych substancji psychoaktywnych oraz związanych z uzależnieniami behawioralnymi. W szczególności chodzi o zmniejszenie skali problemów będących następstwem nadużywania alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych, w tym dotyczących przemocy domowej; podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie szkodliwości wszelkich uzależnień oraz skutecznych sposobów i miejsc pomocy dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin; promowanie zdrowego oraz trzeźwego stylu życia wśród mieszkańców, w szczególności wśród dzieci i młodzieży. Działania te realizowane są poprzez profilaktyczne zadania informacyjno-edukacyjne w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i uzależnieniom behawioralnym oraz przemocy domowej, w szczególności dla dzieci, młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych i kulturalnych, a także dożywianie dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo-wychowawczych.

Prowadzona w gminie działalność profilaktyczna z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom dotyczyła stworzenia lokalnego systemu pomocy rodzinie poprzez zintegrowanie działań różnych podmiotów tym się zajmujących, przede wszystkim gminnych placówek oświatowych, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Zespołu Interdyscyplinarnego w Cekowie-Kolonii, Policji, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kaliszu. Objęła ona m.in. zapewnienie miejsca spotkań dla członków Klubu AA, szkolenie przedsiębiorców w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych, organizowanie i realizowanie kampanii oraz programów profilaktycznych – dla uczniów i rodziców, prelekcji, spektakli, warsztatów i konkursów profilaktycznych, imprez plenerowych, imprez sportowych, jak również zajęć świetlicowych z elementami socjoterapii dla dzieci z grupy ryzyka.

W ramach działań profilaktycznych w gminie Ceków-Kolonia realizowano programy profilaktyczne, m.in. „Trzeci elementarz, czyli program siedmiu kroków”, program profilaktyki uniwersalnej „Unplugged”, kampanię „Otwórz się na pomoc”; prowadzono pozalekcyjne zajęcia sportowe oraz zajęcia w świetlicy w Kamieniu. W 2023 r. z zajęć w świetlicy korzystało stale 7 dzieci i 8 dzieci sporadycznie, natomiast w 2024 r. w zajęciach uczestniczyło 15 dzieci, w tym 4 z rodzin z problemem alkoholowym. W gminie zorganizowano także letni wypoczynek oraz półkolonie. W latach 2023-2024 na wypoczynek wyjechało po 10 dzieci w każdym roku, natomiast w półkoloniach uczestniczyło 59 dzieci w 2023 r. i 45 w 2024 r. W 2023 r. odbył się również turnus profilaktyczny w Regionalnym Centrum Profilaktyki Uzależnień dla dzieci i młodzieży w Rogoźnie; wzięło w nim udział 17 uczniów ze Szkoły Podstawowej w Kosmowie oraz 43 ze Szkoły Podstawowej w Kamieniu. Dodatkowo, w ramach akcji promujących zdrowy styl życia, dzieci i młodzież mieli możliwość udziału w festynach rodzinnych, zajęciach sportowych, takich jak Wiosna Cekowska, Armagedon.

4. ALKOHOL I NARKOTYKI JAKO ŹRÓDŁO PRZEMOCY I KONFLIKTÓW Z PRAWEM

Nadużywanie alkoholu oraz sięganie po środki odurzające i substancje psychotropowe są niejednokrotnie źródłem przemocy oraz prowadzi do konfliktów z prawem.

Jak wynika z informacji Prokuratury Rejonowej w Kaliszu, w latach 2022-2024 do Sądu Rejonowego w Kaliszu zostały skierowane wnioski o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu wobec odpowiednio 3, 4 i 1 mieszkańca gminy Ceków-Kolonia. Z kolei według danych Komisariatu Policji w Koźminku, w latach 2022-2024 na terenie gminy Ceków-Kolonia odnotowano łącznie 81 przestępstw, których sprawcy byli pod wpływem alkoholu, środków odurzających bądź posiadali substancje zabronione. Większość odnotowanych czynów polegała na prowadzeniu pojazdu w stanie nietrzeźwości (52), ujawniono także 16 przestępstw narkotykowych, 6 przypadków uporczywego nękania, 5 kradzieży, w tym 2 kradzieże z włamaniem i po 1 uszkodzeniu ciała i mienia. Najliczniejszą grupę sprawców stanowiły osoby w wieku 31-50 lat (52 osoby).

Policja wobec sprawców przestępstw przemocy wdraża procedurę „Niebieskie Karty”, a także kieruje wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cekowie-Kolonii i Sądu Rejonowego w Kaliszu celem skierowania na leczenie odwykowe osób uzależnionych. Jednocześnie funkcjonariusze Policji wobec sprawców przestępstw popełnionych pod wpływem alkoholu i narkotyków prowadzą działania prewencyjne, takie jak: „Trzeźwość”, „Bezpieczny weekend”, a także profilaktyczne zgodnie z programami „Stop przemocy”, „Stop narkotekom”, „Dopalacze niszczą życie”.

Wybrane dane dotyczące działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cekowie-Kolonii, Prokuratury Rejonowej w Kaliszu i Komisariatu Policji w Koźminku wobec osób nadużywających alkoholu oraz na temat przestępczości narkotykowej w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Wybrane dane dotyczące działalności GKRPA, Prokuratury Rejonowej i Policji wobec osób nadużywających alkoholu oraz na temat przestępczości narkotykowej w gminie w latach 2022-2024

	2022 r.	2023 r.	2024 r.
liczba przeprowadzonych przez GKRPA rozmów interwencyjnych z osobą nadużywającą alkoholu w związku ze stosowaniem przez nią przemocy	2	2	0
liczba osób, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	1	0	0
liczba osób, wobec których Prokuratura Rejonowa skierowała do sądu wnioski o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	3	4	1
przestępstwo przeciwko rodzinie, opiece i wolności (art. 207 kk)	0	0	0
przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji		52	
przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu (ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii)		16	

Źródło danych: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cekowie-Kolonii, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekowie-Kolonii i Komisariat Policji w Koźminku.

5. ANALIZA SWOT

Przeprowadzona na potrzeby niniejszego dokumentu analiza SWOT posłużyła identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, a także szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwoliła oszacować potencjał, jakim gmina Ceków-Kolonia dysponuje w tym obszarze oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom rodzin i dzieci mieszkających na jej terenie.

Tabela 7. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
❑ dostateczny dostęp rodzin dotkniętych problemami uzależnień do pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej, psychospołecznej i prawnej ❑ wsparcie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz w ramach Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem uzależnień oraz dotkniętych przemocą domową w Cekowie-Kolonii, Świetlicy środowiskowej i grupy AA w Kamieniu ❑ działalność Pełnomocnika Wójta do spraw Rozwiązywania Problemów Uzależnień ❑ realizowanie programów profilaktycznych w placówkach oświatowych ❑ stosowanie procedury „Niebieskie Karty” ❑ wykwalifikowana kadra GOPS-u ❑ dobra współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, placówek oświatowych i Zespołu Interdyscyplinarnego z Policją ❑ niski poziom bezrobocia w gminie	❑ niewystarczająca skala działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w zakresie uzależnień wśród dzieci i młodzieży ❑ zbyt mały wachlarz działań edukacyjno-szkoleniowych w zakresie uzależnień wśród rodziców, nauczycieli i sprzedawców napojów alkoholowych ❑ niski udział rodziców w wywiadówkach profilaktycznych, warsztatach profilaktycznych prowadzonych w placówkach oświatowych ❑ utrudniony dojazd z gminy do placówek leczenia uzależnień ❑ nieodpowiedni dostęp w gminie do specjalistycznej opieki zdrowotnej ❑ wypalenie zawodowe pracowników

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Ceków-Kolonia na lata 2026-2029

Szanse	Zagrożenia
☐ dostępność placówek leczenia uzależnień w powiecie i w województwie ☐ dalsza promocja zdrowego stylu życia i alternatywnych form spędzania czasu wolnego ☐ zwiększenie intensywności działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie profilaktyki uzależnień ☐ rosnąca świadomość społeczna na temat uzależnień ☐ wzmacnianie więzi rodzinnych i społecznych i podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców ☐ szkolenia osób pracujących w osobami uzależnionymi i współuzależnionymi	☐ kryzys funkcji rodziny; zachwianie tradycyjnego modelu rodziny, osłabienie więzi rodzinnych i społecznych, rozpad rodzin ☐ zbyt duża dostępność alkoholu; społeczne przyzwolenie picia w miejscach publicznych, ☐ obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej ☐ rosnący dostęp do środków psychoaktywnych ☐ rosnące zagrożenie uzależnieniami behawioralnymi (np. Internet, gry komputerowe, telefon komórkowy) ☐ problemy zdrowia psychicznego u dzieci ☐ apatia społeczna wobec problemów społecznych (alienacji) ☐ przyzwolenie społeczne na spożywanie alkoholu i przemoc domową

IV. CELE I DZIAŁANIA

Celem głównym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Ceków-Kolonia na lata 2026-2029 jest **dalszy rozwój działalności profilaktycznej i lokalnego systemu rozwiązywania problemów uzależnień**. Osiągnięcie tak sformułowanego celu wymaga wdrożenia wyznaczonych celów operacyjnych oraz działań. Zostały one ujęte w przedstawionym poniżej w formie zestawień tabelarycznych harmonogramie, w którym uwzględniono również czas ich wdrożenia oraz mierniki monitoringowe.

Cel operacyjny 1.

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Działania:

- ☐ motywowanie i zachęcanie osób uzależnionych do terapii i rehabilitacji oraz udzielanie informacji o dostępnych formach wsparcia
- ☐ prowadzenie rozmów i nakłanianie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego oraz kierowanie ich na leczenie odwykowe
- ☐ kierowanie i opłacenie kosztów za osoby zgłoszone na badania przez biegłych specjalistów w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia
- ☐ przygotowanie dokumentacji oraz kierowanie do sądu wniosków o poddanie obowiązkowi leczenia odwykowego osób uzależnionych
- ☐ wczesne wykrywanie problemu używania wśród młodzieży substancji psychoaktywnych
- ☐ udzielanie pomocy w nawiązaniu kontaktu ze specjalistami i podmiotami wspierającymi osoby dotknięte problemami uzależnień
- ☐ wspieranie placówek leczenia uzależnień poprzez dofinansowanie realizacji świadczeń zdrowotnych, programów psychoterapii uzależnienia, indywidualnej psychoterapii osób uzależnionych, dofinansowanie zakupu wyposażenia, materiałów edukacyjnych i pomocy wykorzystywanych do prowadzenia zajęć terapeutycznych i profilaktycznych, finansowanie osobom uzależnionym kosztów leczenia w specjalistycznych ośrodkach
- ☐ wspieranie placówek oświatowych i wsparcia dziennego w podejmowaniu działań określonych w ich programach profilaktyczno-wychowawczych

mierniki monitoringowe

- ☐ liczba osób uzależnionych i członków ich rodzin, z którymi przeprowadzono rozmowy
- ☐ liczba osób skierowanych na badania biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wysokość poniesionych na ten cel kosztów
- ☐ liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego
- ☐ liczba osób, którym udzielono pomocy w nawiązaniu kontaktu ze specjalistami i podmiotami wspierającymi osoby dotknięte problemami uzależnień
- ☐ wysokość dofinansowania placówek leczenia uzależnienia w zakresie realizacji świadczeń i wyposażenia
- ☐ liczba wspieranych placówek oświatowych i wsparcia dziennego w podejmowaniu działań oraz wysokość środków finansowych przeznaczonych na wsparcie

czas realizacji: 2026-2029

Cel operacyjny 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii oraz uzależnienia behawioralne pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową.

Działania:

- ☐ prowadzenie Punktu Konsultacyjnego, w tym pokrywanie kosztów zatrudnienia specjalistów udzielających porad w Punkcie, zakup sprzętu, materiałów i artykułów służących działaniu Punktu.
- ☐ zapewnienie dostępu do nieodpłatnych porad prawnych i terapeutycznych osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu, dotkniętym problemem narkomanii i uzależnieniami behawioralnymi oraz zagrożonym i dotkniętym przemocą domową
- ☐ podejmowanie współpracy z lekarzem pierwszego kontaktu w stosowaniu metod wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji
- ☐ organizowanie i finansowanie programów podnoszących umiejętności wychowawcze rodziców i opiekunów oraz służących budowaniu kompetencji społecznych dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych
- ☐ współpraca z policją w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w ramach procedury „Niebieskie Karty”
- ☐ wdrażanie i upowszechnianie standardów i procedur profilaktyki, diagnozy oraz terapii FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych) zgodnie z aktualnym stanem wiedzy naukowej.

mierniki monitoringowe

- ☐ wysokość dofinansowania działalności punktu konsultacyjnego oraz liczba osób objętych w jego ramach wsparciem
- ☐ liczba osób objętych poradami terapeutycznymi i prawnymi
- ☐ wysokość dofinansowania programów służących podniesieniu umiejętności wychowawczych rodziców i opiekunów oraz liczba programów
- ☐ wysokość dofinansowania programów służących budowaniu kompetencji społecznych dzieci, młodzieży i osób dorosłych oraz liczba programów
- ☐ liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” oraz liczba osób nimi objętych
- ☐ liczba wdrożonych i upowszechnionych standardów i procedur profilaktyki, diagnozy oraz terapii FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych)

czas realizacji: 2026-2029

Cel operacyjny 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Działania:

- ☐ organizowanie i finansowanie programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy
- ☐ organizowanie i finansowanie warsztatów informacyjno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, m.in. w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją, przemocą rówieśniczą, cyberprzemocą oraz rozwiązywaniem konfliktów rówieśniczych
- ☐ organizowanie i finansowanie zajęć pozalekcyjnych mających na celu propagowanie alternatywnych form spędzenia czasu wolnego dla dzieci z rodzin dotkniętych problemami uzależnień
- ☐ organizowanie i finansowanie zajęć sportowo-rekreacyjnych w ramach profilaktyki i wychowania w trzeźwości oraz przeciwdziałania narkomanii i uzależnieniom behawioralnym oraz zapobiegania przemocy rówieśniczej

- ☐ organizowanie i prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych w świetlicach, w tym pokrycie kosztów zakupu pomocy dydaktycznych, sprzętu, materiałów i artykułów niezbędnych do prowadzenia zajęć
- ☐ organizowanie i finansowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i wakacji oraz wypoczynku, w tym dofinansowanie profilaktyczno-terapeutycznych obozów i kolonii dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych lub zagrożonych problemami uzależnień
- ☐ wspieranie lokalnych i ogólnopolskich kampanii profilaktycznych
- ☐ organizowanie i dofinansowanie różnych form działań profilaktycznych, informacyjnych, edukacyjnych i integracyjnych, promujących zdrowy styl życia, więzi rodzinne, abstynencję alkoholową, życie wolne od narkotyków, uzależnień behawioralnych, integrujących społeczność lokalną, a w szczególności rodziny; współpraca w tym zakresie z podmiotami ekonomii społecznej, kościołem i związkami wyznaniowymi
- ☐ organizowanie, finansowanie lub dofinansowanie działań edukacyjnych, m.in. konferencji, szkoleń, spotkań tematycznych dotyczących problematyki uzależnień i przemocy, w tym dla sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych, kierowców i rowerzystów na temat ryzyka związanego z prowadzeniem pojazdów pod wpływem substancji psychoaktywnych.
- ☐ finansowanie udziału w szkoleniach, kursach i innych formach podnoszenia kwalifikacji lub zdobywania wiedzy osobom zajmującym się zawodowo pracą terapeutyczną, profilaktyczną, pedagogiczną w obszarze uzależnień
- ☐ podejmowanie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych
- ☐ zakup, dystrybucja i upowszechnianie materiałów oświatowo-edukacyjnych dotyczących problematyki uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych, i przemocy domowej

mierniki monitoringowe

- ☐ wysokość dofinansowania programów profilaktycznych i liczba programów
- ☐ wysokość dofinansowania spektakli teatralnych i liczba osób w nich uczestniczących
- ☐ wysokość dofinansowania warsztatów informacyjno-edukacyjnych oraz liczba osób w nich uczestniczących
- ☐ wysokość dofinansowania zajęć pozalekcyjnych oraz liczba osób w nich uczestniczących
- ☐ wysokość dofinansowania zajęć sportowo-rekreacyjnych oraz liczba osób w nich uczestniczących
- ☐ wysokość dofinansowania zajęć opiekuńczo-wychowawczych w świetlicach oraz liczba osób nimi objętych
- ☐ liczba osób uczestniczących w zajęciach opiekuńczo-wychowawczych w okresie ferii zimowych i wakacji
- ☐ liczba osób objętych wypoczynkiem
- ☐ liczba wspieranych kampanii profilaktycznych
- ☐ wysokość dofinansowania różnych form działań profilaktycznych, informacyjnych, edukacyjnych i integracyjnych
- ☐ wysokość dofinansowania działań edukacyjnych dotyczących problematyki uzależnień i przemocy
- ☐ wysokość dofinansowania różnych form dokształcania dla osób zajmujących się pracą terapeutyczną, profilaktyczną i pedagogiczną z dziećmi i młodzieżą oraz liczba osób nim objętych
- ☐ wysokość dofinansowania udziału w różnych formach podnoszenia kwalifikacji lub zdobywania wiedzy
- ☐ liczba uczestników pozalekcyjnych programów opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych objętych dożywianiem
- ☐ liczba zakupionych i rozpowszechnionych materiałów informacyjnych

czas realizacji: 2026-2029

Cel operacyjny 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i uzależnień behawioralnych.

Działania:

- ☐ udzielanie dotacji podmiotom w trybie ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym na działania mające na celu organizację zajęć o charakterze profilaktycznym, zdrowotnym i sportowym dla dzieci i młodzieży w okresie wakacji
- ☐ udzielenie pomocy organizacyjnej, finansowej, rzeczowej i merytorycznej podmiotom i osobom fizycznym realizującym zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanii i uzależnień behawioralnych, w tym pokrywanie kosztów związanych z zakupem materiałów edukacyjnych i pomocniczych
- ☐ wspieranie ruchu samopomocowego w gminie w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i upowszechnianie informacji o jego działalności.
- ☐ współpraca z mediami w zakresie prezentacji zagadnień związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanii i uzależnień behawioralnych
- ☐ współpraca i wspomaganie działań policji w interwencjach przeciwko przemocy domowej
- ☐ współpraca z sądem rejonowym, kuratorami sądowymi, prokuraturą rejonową i ośrodkami wsparcia w sprawach dotyczących kierowania na przymusowe leczenie

mierniki monitoringowe

- ☐ wysokość udzielonych dotacji w trybie ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym na organizację zajęć o charakterze profilaktycznym, zdrowotnym i sportowym dla dzieci i młodzieży w okresie wakacji
- ☐ liczba podmiotów realizującym zadania z zakresu z profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, którym udzielono pomocy
- ☐ wysokość dofinansowania zakupu towarów niezbędnych do realizacji przedsięwzięć z zakresu profilaktyki uzależnień w placówkach oświatowych
- ☐ wysokość dofinansowania podmiotów realizując przedsięwzięcia profilaktyczne z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień
- ☐ liczba przedsięwzięć z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, w przypadku których podjęto współpracę z mediami
- ☐ liczba spraw, w przypadku których podjęto współpracę z policją, sądem rejonowym, kuratorami sądowymi, prokuraturą rejonową i ośrodkami wsparcia

czas realizacji: 2026-2029

Cel operacyjny 5.

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów prawnych dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych oraz prowadzenie procedur zmierzających do uzyskania orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Działania:

- ☐ podejmowanie działań interwencyjnych wobec podmiotów prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych
- ☐ występowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w związku z łamaniem art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- ☐ podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży osobom nietrzeźwym, poniżej 18. roku życia oraz sprzedaży na kredyt lub pod zastaw.
- ☐ podejmowanie działań mających na celu zmniejszanie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu.
- ☐ ponoszenie kosztów sądowych i komorniczych w postępowaniach o zobowiązanie do podjęcia leczenia w obszarze uzależnień od alkoholu.
- ☐ zapewnienie funkcjonowania i obsługi GKRPA, w tym podnoszenie kwalifikacji i wynagrodzenie dla jej członków

mierniki monitoringowe

- ☐ liczba podmiotów prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych, wobec których podjęto działania interwencyjne
- ☐ liczba wszczętych postępowań w związku z naruszeniem art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- ☐ liczba kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz liczba podjętych interwencji w związku z nieprzestrzeganiem zasad i warunków korzystania z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
- ☐ liczba działań służących zmniejszaniu dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu
- ☐ wysokość poniesionych kosztów sądowych i komorniczych w postępowaniach o zobowiązanie do podjęcia leczenia w obszarze uzależnień od alkoholu
- ☐ wysokość środków finansowych przeznaczonych na funkcjonowanie i obsługę GKRPA

czas realizacji: 2026-2029

Cel operacyjny 6.

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Działania:

- ☐ udzielanie świadczeń pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom.
- ☐ prowadzenie pracy socjalnej na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin z problemami uzależnień.
- ☐ prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych od narkotyków służących odbudowaniu i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy i zamieszkania.
- ☐ prowadzenie stałego systemu informacji na temat placówek oferujących pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom.

mierniki monitoringowe

- ☒ liczba rodzin i osób w rodzinach objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu i narkomanii
- ☒ liczba rodzin z problemami uzależnień objętych pracą socjalną
- ☒ liczba osób uzależnionych od narkotyków objętych działaniami z zakresu integracji społecznej
- ☒ liczba udostępnionych informacji na temat placówek oferujących pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom

czas realizacji: 2026-2029

Cel operacyjny 7.

Wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej

Działanie:

Wspieranie działań z zakresu integracji społecznej na rzecz osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, np. programów na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin z problemami uzależnień.

mierniki monitoringowe

- ☒ wysokość dofinansowania działań z zakresu integracji społecznej na rzecz osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem społecznym

czas realizacji: 2026-2029

V. ODBIORCY PROGRAMU

Odbiorcami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Ceków-Kolonia na lata 2026-2029 będą mieszkańcy gminy Ceków-Kolonia – dzieci, młodzież, osoby dorosłe, w tym:

- ☐ osoby uzależnione od alkoholu,
- ☐ osoby uzależnione od narkotyków,
- ☐ osoby zmagające się z uzależnieniami behawioralnymi,
- ☐ osoby z problemem przemocy domowej,
- ☐ osoby zagrożone uzależnieniami,
- ☐ a także przedstawiciele podmiotów podejmujących działania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy domowej.

Program uwzględnia przede wszystkim działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej adresowane głównie do ogółu mieszkańców gminy bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych ze stosowaniem substancji psychoaktywnych, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Działania uprzedzające z zakresu profilaktyki selektywnej skierowane są do jednostek lub grup zwiększonego ryzyka, które, ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne, narażone są na większe od przeciętnego niebezpieczeństwo wystąpienia problemów związanych z uzależnieniami od alkoholu, narkotyków, uzależnieniami behawioralnymi czy przemocą.

Działania powstrzymujące z zakresu profilaktyki wskazującej skierowane są do jednostek lub grup demonstrujących wczesne symptomy związane z uzależnieniami.

VI. WDRAŻANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ Z REALIZACJI PROGRAMU

1. REALIZATORZY I PARTNERZY W REALIZACJI PROGRAMU

Koordynatorem realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Ceków-Kolonia na lata 2026-2029 będzie Pełnomocnik Wójta do spraw Rozwiązywania Problemów Uzależnień. Sformułowane w dokumencie działania będą wdrażane przy współudziale m.in.:

- ☐ Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cekowie-Kolonii;
- ☐ Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cekowie-Kolonii;
- ☐ Urzędu Gminy Ceków-Kolonia;
- ☐ Zespołu Interdyscyplinarnego w Cekowie-Kolonii;
- ☐ podmiotów leczniczych;
- ☐ placówek leczenia uzależnień,
- ☐ placówek konsultacyjno-informacyjnych i edukacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób z problemem przemocy domowej, w tym Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem uzależnień oraz dotkniętych przemocą domową w Cekowie-Kolonii;
- ☐ ośrodków wsparcia;
- ☐ grup samopomocowych, klubów abstynenckich, w tym grupy AA w Kamieniu;
- ☐ placówek oświatowych, kulturalnych i jednostek sportowo-rekreacyjnych;
- ☐ świetlic wiejskich i placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży;
- ☐ Komisariatu Policji w Koźminku i Komendy Powiatowej Policji w Kaliszu;
- ☐ Sądu Rejonowego w Kaliszu i działającego przy nim Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej;
- ☐ Prokuratury Rejonowej w Kaliszu;
- ☐ Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu;
- ☐ Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kaliszu;
- ☐ Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kaliszu;
- ☐ podmiotów ekonomii społecznej, w tym jednostek reintegracyjnych oraz organizacji pozarządowych, w szczególności działających w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii,

uzależnieniom behawioralnym i przemocy domowej, ratownictwa i bezpieczeństwa;

- ☐ realizatorów rekomendowanych programów profilaktycznych;
- ☐ kościołów i związków wyznaniowych oraz prowadzonych przez nie placówek;
- ☐ sołectw Gminy Ceków-Kolonia;
- ☐ innych podmiotów podejmujących działalność w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej.

2. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Podstawowym źródłem finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Ceków-Kolonia na lata 2026-2029 będą środki budżetu Gminy Ceków-Kolonia na dany rok, pochodzące z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Podczas realizacji Programu gmina zobowiązana jest do przestrzegania ustawowego wymogu, aby każde zadanie finansowane w jego zakresie miało rzeczywisty związek z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.

W dniu 1 stycznia 2021 r. weszła w życie ustawa z dnia 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów, która wprowadziła do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przepisy dotyczące opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, czyli tzw. „małpek”. Przedsiębiorcy hurtowi zaopatrujący przedsiębiorców detalicznych posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży (potocznie zwanych „sklepowymi”) są obowiązani uiszczać opłatę za każdy pełny litr 100% alkoholu, pobieraną od napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

Opłaty wnoszone przez przedsiębiorców hurtowych za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml stanowią w wysokości:

- ☐ 50% dochód gmin, na terenie których jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych,
- ☐ 50% przychód Narodowego Funduszu Zdrowia.

Gmina Ceków-Kolonia przeznacza otrzymane środki finansowe na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Wpływy z tzw. „małpkowego” stanowiące dochód gminy w latach realizacji Programu będą przeznaczane na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu, a zatem zadania własne samorządu gminy związane z polityką społeczną, zdrowotną lub inne działania związane z profilaktyką lub rozwiązywaniem problemów związanych ze spożyciem alkoholu. Zdecydowana większość działań z zakresu lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu znajduje odzwierciedlenie w Programie, dlatego też w pierwszej kolejności środki z ww. opłaty będą wydatkowane na realizację zadań w nim określonych. W dalszej kolejności środki z opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, czyli tzw. „małpek” będą przeznaczane na zadania nieujęte w Programie. Zadania te muszą mieć jednak związek z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom spożywania alkoholu i związek ten będzie musiał być każdorazowo wykazany.

Innymi źródłami finansowania Programu będą środki finansowe realizatora i partnerów w realizacji Programu.

Na realizację Programu w 2026 r. przewidziano w budżecie gminy środki finansowe w wysokości 165.000 zł.

Wysokość środków finansowych na realizację Programu z budżetu gminy w latach 2027-2029 zostanie ujęta w przyjmowanej corocznie uchwale budżetowej Rady Gminy.

3. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że wdrożenie działań wyznaczonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Ceków-Kolonia na lata 2026-2029 przyczyni się do:

- ❑ zmniejszenia ilości alkoholu spożywanego przez młodzież,
- ❑ podwyższenia progu wiekowego inicjacji alkoholowej,
- ❑ zredukowania do minimum przypadków sięgania po narkotyki wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych,
- ❑ poszerzenia wiedzy na temat uzależnień behawioralnych,
- ❑ tworzenia warunków dla aktywnych form spędzania wolnego czasu poprzez programy sportowe, sportowo-rekreacyjne oraz różnego rodzaju zajęcia rozwojowe skierowane do dzieci i młodzieży,
- ❑ zmniejszenia liczby osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz liczby osób z uzależnieniami behawioralnymi;
- ❑ zwiększenia liczby osób podejmujących leczenie we wczesnej fazie uzależnienia,
- ❑ zapewnienia ciągłości świadczenia usług psychologicznych i prawnych dla osób potrzebujących wsparcia,
- ❑ wzrostu świadomości mieszkańców gminy na temat negatywnych skutków nadużywania alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych,
- ❑ rozwinięcia kompetencji psychospołecznych dzieci i młodzieży oraz kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów,
- ❑ zmniejszenia rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem alkoholu, używaniem narkotyków i uzależnieniami behawioralnymi,
- ❑ zmniejszenia skali indywidualnych zagrożeń ekonomicznych wynikających z picia alkoholu, zażywania narkotyków i zachowań problemowych,
- ❑ zmniejszenia rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym,
- ❑ kształtowania i rozwoju wśród mieszkańców gminy właściwych postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

4. MONITORING I OCENA REALIZACJI PROGRAMU

Monitoring realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Ceków-Kolonia na lata 2026-2029, polegający na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzony corocznie.

Informacja na temat realizacji w danym roku Programu oraz jej efektów będzie przygotowywana w formie raportu przez koordynatora realizacji Programu przy współpracy z jego realizatorami i partnerami w realizacji.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2b ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, sporządzony raport zostanie przedłożony Radzie Gminy w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy.

Ponadto, zgodnie z art. 4¹ ust. 2c ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, zostanie sporządzona informacja z realizacji w danym roku działań wynikających z Programu i przesyłana do Centrum w terminie do 15 kwietnia roku następującego po roku, którego informacja dotyczy.

Program może ulec modyfikacji w trakcie jego realizacji ze względu na zmianę potrzeb społecznych wynikających z diagnozy problemów uzależnień oraz w przypadku zmiany zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii lub innych aktów prawnych.

VII. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Zgodnie z art. 4¹ ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Ceków-Kolonia na lata 2026-2029 określa zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cekowie-Kolonii. Komisja odbywa posiedzenia i wykonuje swoje czynności w oparciu o Regulamin organizacyjny GKRPA, przyjęty Zarządzeniem Wójta Gminy Ceków-Kolonia.

Wynagrodzenie ustala się w następującej wysokości:

- ☐ za udział w posiedzeniu Komisji dla członków Komisji – 10% minimalnego wynagrodzenia ustalanego na zasadach określonych ustawą z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę;
- ☐ za udział w kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych dla członków zespołu do spraw kontroli punktów sprzedaży alkoholu – 50,00 zł brutto za skontrolowany punkt sprzedaży napojów alkoholowych;
- ☐ członkom Komisji oraz Pełnomocnikowi Wójta do spraw Rozwiązywania Problemów Uzależnień przysługuje zwrot kosztów z tytułu podróży służbowych związanych ze szkoleniami oraz wyjazdów związanych z wykonywaniem prac Komisji – na zasadach ogólnych.

Podstawą naliczenia wynagrodzenia jest lista obecności podpisana przez poszczególnych członków Komisji biorących udział w jej posiedzeniach i pracach. Wypłata wynagrodzenia dokonywana będzie w terminie do ostatniego dnia roboczego przepracowanego miesiąca.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabele:

Tabela 1. Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w gminie oraz działalności GKRPA w latach 2022-2024	28
Tabela 2. Rodziny i osoby w rodzinach objęte w latach 2022-2024 pomocą społeczną w gminie z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie (domowej)	30
Tabela 3. Liczba osób wobec, których zostały podjęte działania w latach 2022-2024 przez Zespół Interdyscyplinarny w związku z przemocą domową.....	31
Tabela 4. Osoby objęte wsparciem w latach 2022-2024 przez Punkt Konsultacyjny w Cekowie-Kolonii	31
Tabela 5. Podmioty w gminie Ceków-Kolonia i w jej sąsiedztwie, zajmujące się w ramach swojej działalności problematyką uzależnień i integracją społeczną osób nimi dotkniętych.....	32
Tabela 6. Wybrane dane dotyczące działalności GKRPA, Prokuratury Rejonowej i Policji wobec osób nadużywających alkoholu oraz na temat przestępczości narkotykowej w gminie w latach 2022-2024	36
Tabela 7. Analiza SWOT	37

Wykresy:

Wykres 1. Problemy najczęściej dotyczące mieszkańców gminy	12
Wykres 2. Grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w gminie	13
Wykres 3. Jak w Pani/Pana ocenie zmieniło się w ostatnich latach spożycie alkoholu w gminie?.....	14
Wykres 4. Jaki i z jaką częstotliwością spożywa Pani/Pan alkohol?.....	14
Wykres 5. Okoliczności zetknięcia się z przypadkami spożywania alkoholu przez młodzież.....	15
Wykres 6. Najczęstsze przyczyny sięgania po alkohol przez mieszkańców gminy	15
Wykres 7. Czy podejmowane w gminie działania w celu ograniczenia spożycia alkoholu oraz oferta pomocy dla osób dotkniętych problemem alkoholowym są wystarczające?	16

Wykres 8. Czy zna Pani/Pan w swoim otoczeniu osoby przyjmujące środki odurzające i substancje psychotropowe?	17
Wykres 9. Czy zna Pani/Pan miejsca w gminie, w których rozprowadzane są narkotyki/dopalacze?	17
Wykres 10. Najczęstsze przyczyny sięgania po środki odurzające i substancje psychotropowe?	18
Wykres 11. Jakie środki odurzające i substancje psychotropowe są obecne w Pani/Pana środowisku (rodzinnym, sąsiedzkim, zawodowym/szkolnym)?.....	19
Wykres 12. Jak Pani/Pan ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem narkomani oraz ofertę pomocy dla osób nim dotkniętych?	20
Wykres 13. Wykroczenia lub przestępstwa, jakich dopuszczają się w gminie osoby pod wpływem alkoholu, środków odurzających i substancji psychotropowych	21
Wykres 14. Jak poważnym problemem są w Pani/Pana środowisku (rodzinnym, sąsiedzkim, zawodowym/szkolnym) następujące uzależnienia behawioralne? ...	22
Wykres 15. Jak często Pani/Pan korzysta z urządzeń elektronicznych w celach niezwiązanych z pracą oraz obstawia gry/zakłady na pieniądze?	23
Wykres 16. Negatywne skutki, jakie niosą dla osób, rodzin i lokalnej społeczności uzależnienia behawioralne	24
Wykres 17. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin?	25
Wykres 18. Jakie działania powinny być podejmowane w celu niwelowania negatywnych skutków uzależnień behawioralnych?	25
Wykres 19. Środki finansowe wydatkowane na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych i przeciwdziałanie narkomanii w gminie w latach 2022-2024	26